

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2007 m. vasario 20 d. Nr. A1-46
Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 259 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą“ (Žin., 2006, Nr. [31-1092](#); 2007, Nr. [22-837](#)) 3 punktu,

1. T v i r t i n u Socialinės globos normų aprašą (pridedama).
2. Šiuo įsakymu patvirtinto socialinės globos normų aprašo 15 punkto nuostatos, susijusios su socialinės globos įstaigos licencijos sustabdymu ar panaikinimu, taikomos nuo 2010 m. sausio 1 d.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILJA BLINKEVIČIŪTĖ

SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės globos normų aprašas (toliau vadinama – šis Aprašas) reglamentuoja socialinės globos teikimo likusiems be tėvų globos vaikams, vaikams su negalia, socialinės rizikos vaikams, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinės rizikos suaugusiems asmenims principus ir charakteristikas bei nustato privalomus socialinės globos įstaigų ir vaikus globojančių šeimų teikiamos ilgalaikės, trumpalaikės, dienos socialinės globos kokybės reikalavimus.

2. Šiame Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme (Žin., 2006, Nr. [17-589](#)) ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose socialines paslaugas, apibrėžtas sąvokas.

3. Socialinė globa turi būti teikiama vadovaujantis teisės aktų nustatytais higienos normomis, reikalavimais socialinės globos įstaigoms, šeimynoms, vaikus globojančioms šeimoms ir šiuo Aprašu.

II. SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ TAIKYMO PRINCIPAI

4. Socialinės globos normos taikomos vadovaujantis šiais principais:

4.1. asmens teisių užtikrinimo. Organizuojant ir teikiant socialinę globą, draudžiama nepagrįstai ir neteisėtai riboti asmens teises. Visos asmens problemos sprendžiamos su asmeniui rodoma pagarba, supratimu, jautrumu bei užtikrinant ir pripažįstant asmens teisę į privatumą. Įgyvendindamas savo teises, asmuo neturi varžyti kito asmens teisių;

4.2. dalyvavimo ir bendradarbiavimo. Siekiant užtikrinti geriausią asmens interesą ir šeimos gerovę, visi socialinės globos organizavimo ir teikimo klausimai sprendžiami dalyvaujant ir bendradarbiaujant pačiam asmeniui, jo globėjui (rūpintojui) ar nepilnamečio vaiko tėvams, esant poreikiui, – kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams bei kompetentingų institucijų atstovams. Vaiko socialinė globa derinama su pagalba jo šeimai;

4.3. pasirinkimo ir socialinės globos tikslingumo. Socialinė globa organizuojama ir teikiama, remiantis išsamiu ir visapusišku asmens socialinės globos poreikio vertinimu ir socialinės globos įstaigos galimybių suteikti šias paslaugas vertinimu, pripažįstant asmens teisę rinktis jo pagrįstus lūkesčius ir teisėtus interesus atitinkančią pagalbą. Į asmens nuomonę, jeigu ji neprieštarauja asmens teisėtiems interesams, yra atsižvelgiama užtikrinant, kad nebus pažeistos ir kitų asmenų pasirinkimo galimybės;

4.4. asmens savarankiškumo ugdymo ir socialinės integracijos. Teikiant socialinę globą, asmeniui sudaroma galimybė ugdyti saviraišką ir įgūdžius, pagal galimybes savarankiškai tvarkyti savo buitį, suteikiant žmogaus orumo nežeidžiančią pagalbą, skatinančią padėti palaikyti ar kompensuoti prarastą savarankiškumą ir ugdyti gebėjimus gyventi visuomenėje, įgyvendinant savo teises bei vykdant pareigas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, šeima ir artimaisiais giminaičiais. Teikiant socialinę globą vaikams, užtikrinama saugi ir sveika vaiko ugdymosi ir vystymosi aplinka, nuo mažens formuojami savarankiško gyvenimo įgūdžiai, pagrįsti glaudžiais tarpusavio santykiais su šeima, artimaisiais giminaičiais;

4.5. nediskriminavimo. Socialinė globa organizuojama ir teikiama pagal įvertintus asmens poreikius, ir tai nepriklauso nuo asmens lyties, negalios, rasės, tautybės, pilietybės, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, amžiaus, įsitikinimų ar pažiūrų, seksualinės orientacijos ir kitų aplinkybių, nesusijusių su socialine globa.

III. SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ GRUPĖS

5. Atsižvelgiant į socialinės globos teikimo vietą (socialinės globos įstaiga arba asmens namai), socialinės globos rūšį (ilgalaikė, trumpalaikė, dienos) ir į tai, kokiai socialinei žmonių grupei (likę be tėvų globos vaikai, socialinės rizikos vaikai, vaikai su negalia, suaugę asmenys su negalia, senyvo amžiaus asmenys, socialinės rizikos suaugę asmenys) socialinė globa yra teikiama, išskiriamos šios specifinės socialinės globos normų grupės:

5.1. Vaikų socialinės globos normos:

5.1.1. Likusių be tėvų globos vaikų, socialinės rizikos vaikų, vaikų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normos, taikomos socialinės globos namams (1 priedas);

5.1.2. Likusių be tėvų globos vaikų, socialinės rizikos vaikų, vaikų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normos, taikomos šeimynoms ir vaikus globojančioms šeimoms (2 priedas);

5.1.3. Vaikų su negalia dienos socialinės globos normos, taikomos dienos socialinės globos centrams ir kitoms socialinės globos įstaigoms, teikiančioms dienos (trumpalaikę) socialinę globą vaikų su negalia namuose (3 priedas).

5.2. Suaugusių asmenų socialinės globos normos:

5.2.1. Senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normos, taikomos socialinės globos namams (4 priedas);

5.2.2. Senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia dienos socialinės globos normos, taikomos dienos socialinės globos centrams ir kitoms socialinės globos įstaigoms, teikiančioms dienos (trumpalaikę) socialinę globą senyvo amžiaus ir suaugusių asmenų su negalia namuose (5 priedas);

5.2.3. Socialinės rizikos suaugusių asmenų, priklausomų nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų vartojimo, trumpalaikės socialinės globos normos, taikomos laikino gyvenimo namams (psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigoms) (6 priedas);

5.2.4. Socialinės rizikos suaugusių asmenų trumpalaikės socialinės globos normos, taikomos laikino gyvenimo namams (išskyrus psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigas) (7 priedas).

IV. SOCIALINĖS GLOBOS ATITIKTIES SOCIALINĖS GLOBOS NORMOMS VERTINIMAS

6. Socialinės globos atitiktį socialinės globos normoms periodiškai, ne rečiau kaip kartą per 2 metus, vertina Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas).

7. Siekdama socialinės globos efektyvumo, socialinės globos įstaiga ir vaikus globojanti šeima nuolat pati vertina savo veiklą ir socialinės globos atitiktį socialinės globos normoms (toliau vadinama – įsivertinimas).

8. Socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimas ir įsivertinimas atliekami vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Socialinės globos normų vertinimo kriterijų aprašu.

9. Atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimą ir įsivertinimą, naudojami asmenų, socialinės globos įstaigos personalo, vaikus globojančios šeimos grupinės ir individualios apklausos, interviu, stebėjimo, anketavimo, socialinės globos įstaigos, vaikus globojančios šeimos dokumentų analizės ir kiti metodai.

10. Socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadas ir metodines rekomendacijas Socialinių paslaugų priežiūros departamentas raštu pateikia socialinės globos įstaigos steigėjui ir socialinių paslaugų įstaigai, vaikus globojančiai šeimai. Socialinės globos įstaiga ir vaikus globojanti šeima turi sudaryti galimybes susipažinti su vertinimo ir įsivertinimo išvadomis ir socialinės globos gavėjams.

11. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas teikia metodinę pagalbą socialinės globos įstaigoms ir vaikus globojančioms šeimoms dėl savo veiklos įsivertinimo ir socialinės globos normų taikymo.

12. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, remdamasis socialinės globos atitikties

socialinės globos normoms vertinimo išvadomis, formuoja bendrą socialinės globos normų taikymo praktiką šalies mastu.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Nustatęs, kad socialinės globos įstaiga ar vaikus globojanti šeima teikia socialinę globą, neatitinkančią socialinės globos normų, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas apie tai raštu įspėja socialinės globos įstaigos steigėją, socialinių paslaugų įstaigą, vaikus globojančią šeimą ir nustato terminą, per kurį šie neatitikimai turi būti pašalinti. Nustatyto termino neatitikimams pašalinti laikotarpiu Socialinių paslaugų priežiūros departamentas užtikrina metodinę pagalbą socialinės globos įstaigoms ir vaikus globojančioms šeimoms.

14. Apie nustatytą socialinės globos neatiktį socialinės globos normoms Socialinių paslaugų priežiūros departamentas ne vėliau kaip po 14 darbo dienų po atlikto vertinimo turi informuoti savivaldybę, kurios teritorijoje socialinės globos įstaiga veikia ar vaikus globojanti šeima gyvena, bei savivaldybes, kurių gyventojams teikiama socialinė globa ir (ar) vykdoma globos (rūpybos) priežiūra teisės aktų nustatyta tvarka. Apie socialinės globos įstaigų ar vaikus globojančių šeimų teikiamą socialinę globą vaikams, neatitinkančią socialinės globos normų, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po atlikto vertinimo praneša Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, o apie laikino gyvenimo namų (psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigų) teikiamą socialinę globą socialinės rizikos suaugusiems asmenims, priklausomiems nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų vartojimo, – Narkotikų kontrolės departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

15. Jei socialinės globos įstaiga ar vaikus globojanti šeima teikia socialinę globą, neatitinkančią socialinės globos normų, ir po įspėjimų pašalinti neatitikimus per nustatytą terminą šių neatitikimų nepašalina, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas sustabdo arba panaikina licenciją teikti socialinę globą, inicijuoja vaikus globojančios šeimos veiklos sustabdymą teisės aktų nustatyta tvarka, o tais atvejais, kai socialinės globos įstaiga ar vaikus globojanti šeima yra ir teisės aktų nustatyta tvarka paskirta asmens globėja (rūpintoja), – kreipiasi į savivaldybę, siūlydamas spręsti asmens globėjo (rūpintojo) pakeitimo ar globos (rūpybos) panaikinimo ir naujo globėjo (rūpintojo) paskyrimo klausimą.

16. Ginčai dėl Socialinių paslaugų priežiūros departamento priimtų sprendimų (neveikimo) nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Socialinės globos normų aprašo
1 priedas

LIKUSIŲ BE TĖVŲ GLOBOS VAIKŲ, SOCIALINĖS RIZIKOS VAIKŲ, VAIKŲ SU NEGALIA ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS SOCIALINĖS GLOBOS NAMAMS

Eil. Nr.	Socialinės globos normų turinys	Socialinės globos normų charakteristikos
I sritis. Paslaugų paskyrimas, planavimas ir vaiko apgyvendinimas		
1.	Likusiam be tėvų globos vaikui, socialinės rizikos vaikui, vaikui su negalia (toliau vadinama – vaikas) užtikrinama galimybė susipažinti su socialinės globos namais	1.1. Vaikui suteikiama galimybė jam priimtina forma pareikšti savo nuomonę apie socialinės globos namų parinkimą. 1.2. Prieš pradėdant teikti socialinę globą vaikui, pagal galimybes sudaromos sąlygos apsilankyti socialinės globos namuose. 1.3. Vaiko tėvams (globėjui, rūpintojui) turi būti prieinama informacija apie socialinės globos namus, teikiamas paslaugas, personalą ir kita. Jeigu pageidauja, vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas), suderinę su socialinės globos namų administracija, prieš pradėdant vaikui teikti socialinę globą, gali apsilankyti socialinės globos namuose

2.	<p>Užtikrinamas vaikui teikiama socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku vaiko poreikių vertinimu, laikantis socialinės globos skyrimo bei apgyvendinimo socialinės globos namuose procedūros</p>	<p>2.1. Vaikui socialinė globa socialinės globos namuose pradedama teikti pagal savivaldybės sprendimą skirti vaikui socialinę globą socialinės globos namuose, teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus vaiko socialinės globos poreikį.</p> <p>2.2. Vaikui su negalia socialinė globa gali būti teikiama ir pagal vaiko tėvų (globėjo, rūpintojo) prašymą.</p> <p>2.3. Likęs be tėvų globos vaikas gali būti apgyvendintas socialinės globos namuose tik gavus savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnybos (toliau vadinama – VTAT) išvadą, jog vaikui teismo sprendimu nustatyta nuolatinė globa ar savivaldybės institucijos sprendimu nustatyta laikinoji globa ir vaiko globėju paskirti socialinės globos namai.</p> <p>2.4. Ilgalaikei (trumpalaikei) socialinei globai vaikų socialinės globos namuose, grupinio gyvenimo namuose gali būti apgyvendinti likę be tėvų globos vaikai, kuriems nustatyta nuolatinė globa. Likę be tėvų globos vaikai, kuriems nustatyta laikinoji globa, bei socialinės rizikos vaikai šiuose namuose gali būti apgyvendinami tik trumpalaikei socialinei globai.</p> <p>2.5. Ilgalaikei (trumpalaikei) socialinei globai socialinės globos namuose vaikams su negalia gali būti apgyvendinami vaikai (iki 21 metų) su negalia, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir vaikai su sunkia negalia), o socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia -vaikai ir jaunimas (iki 29 metų) su negalia, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir vaikai ar suaugę asmenys su sunkia negalia).</p> <p>2.6. Į socialinės globos namus negali būti priimami vaikai ir jaunimas, sergantys aktyviaja tuberkulioze, ūmiais infekciniais, somatiniais bei kitais susirgimais, galinčiais kelti grėsmę kitų socialinės globos namuose gyvenančių vaikų ar jaunimo sveikatai (jeigu įstaigų nuostatai nenumato kitaip).</p> <p>2.7. Užtikrinama, kad bus įvertinti visi vaiko sveikatos, vystymosi, ugdymo (-osi), specialieji ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į vaiko gebėjimus, gabumus, situaciją vaiko šeimoje, socialinę riziką, ypatumus, susijusius su vaiko amžiumi, branda, etnine kilme, kalba, religija, lytimi, rasine priklausomybe ir kita. Užtikrinamas visų reikalingų specialistų dalyvavimas vertinant vaiko poreikius.</p> <p>2.8. Detaliai vertindami vaiko konkrečių paslaugų poreikius, socialinės globos namai įvertina ir savo įstaigos galimybes šias paslaugas suteikti. Jei socialinės globos namai neturi galimybių suteikti vaikui būtinų paslaugų, apie tai turi būti informuojama savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti socialinę globą vaikui socialinės globos namuose (vaiko su negalia atveju – ir vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas). Šiuo atveju tęsti socialinės globos teikimą vaikui leidžiama tik gavus raštišką VTAT (vaiko su negalia atveju – ir vaiko tėvų (globėjo, rūpintojo) sutikimą.</p> <p>2.9. Užtikrinama, kad, pasikeitus vaiko sveikatos būklei, jo socialinės globos poreikiui ar kitoms aplinkybėms, bus inicijuojamas socialinės globos poreikio pervertinimas</p>
3.	<p>Vaikui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau vadinama – ISGP)</p>	<p>3.1. Socialinei globai vaikui teikti sudaromas ISGP, kuriame pateikiama detali informacija apie vaiką, jo šeimą, informacija iš šeimos gydytojo apie vaiko sveikatos būklę, numatoma, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos, ugdymo ir kitos), kurios vaikui bus teikiamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, kas patikslinta) ir kita.</p> <p>3.2. Vaiko, kuriam yra nustatyta laikinoji globa, ISGP yra laikinos globos (rūpybos) plano, rengiamo teisės aktų nustatyta tvarka, dalis.</p> <p>3.3. Socialinės globos namai užtikrina vaikui, kad laiku parengs ISGP, kurį sudaro socialinės globos namų specialistai, dalyvaujant VTAT atstovams, socialiniams darbuotojams, savivaldybės institucijos nustatyta tvarka paskirtiems vertinti vaikų (šeimų) socialinių paslaugų poreikį, socialiniams darbuotojams, teikiantiems socialinę priežiūrą socialinės rizikos šeimoms (toliau vadinama – savivaldybės socialiniai darbuotojai), kitiems specialistams.</p> <p>3.4. Vaiko, kuriam teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji globa, ar socialinės rizikos vaiko ISGP turi būti numatytos papildomos priemonės, susijusios su socialinės priežiūros teikimu vaiko biologinei šeimai ir vaiko grąžinimu į šią šeimą.</p> <p>3.5. Vaikui su sunkia negalia pagal įvertintus poreikius ISGP turi būti numatytos papildomos priemonės, suderintos su nuolatinės slaugos ir nuolatinės priežiūros priemonėmis.</p>

		<p>3.6. Sudarant ir peržiūrint ar tikslinant ISGP, yra užtikrinamas paties vaiko, gebančio išreikšti savo nuomonę, tėvų (globėjo, rūpintojo), esant poreikiui, artimųjų giminaičių dalyvavimas, jei tai neprieštaruja vaiko interesams. Į jų nuomonę, kiek įmanoma, turi būti atsižvelgta.</p> <p>3.7. Vaiko, kuriam teisės aktų nustatyta tvarka nustatyta laikinoji globa, socialinės rizikos vaiko ar vaiko su negalia teisėti interesai užtikrinami pagal galimybes sudarant bendradarbiavimo sutartį tarp vaiko tėvų (globėjo, rūpintojo) ir socialinės globos namų, VTAT atstovų ir savivaldybės socialinių darbuotojų.</p> <p>3.8. Užtikrinama, kad socialinės globos namai, planuodami ir teikdami socialinę globą vaikui, nuolat bendradarbiauja su VTAT atstovais, savivaldybės socialiniais darbuotojais, sveikatos priežiūros, pedagoginės-psichologinės, švietimo, įdarbinimo ir kitų institucijų specialistais</p>
4.	Vaikui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP	<p>4.1. Užtikrinama, kad, atsiradus naujoms aplinkybėms, susijusioms su vaiko sveikatos būkle, jo branda ar vaiko poreikiais, ISGP bus peržiūrimas ir tikslinamas.</p> <p>4.2. Peržiūrėtame ir patikslintame ISGP turi būti pateikiama socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų rezultatų analizė, įvertinami vaiko brandos, situacijos jo šeimoje, vaiko individualių paslaugų poreikių pokyčiai bei naujos priemonės, susijusios su poreikių tenkinimu.</p> <p>4.3. Vaiko su negalia tėvams (globėjui, rūpintojui), o esant poreikiui ir artimiesiems giminaičiams užtikrinama, kad socialinės globos namai nuolat palaikys ryšį su jais, pateiks informaciją apie ISGP sudarymo ir vykdymo eigą, jei tai neprieštaruja vaiko interesams. Atsiradus vaiko sveikatos būklės ar kitoms problemoms, su vaiko tėvais (globėju, rūpintoju) bus kaip galima skubiau susisiekiama</p>
II sritis. Artimos šeimos namų aplinkos sukūrimas		
5.	Vaikui sukuriama ir užtikrinama jo poreikius atitinkanti sveika, saugi aplinka	<p>5.1. Vaikas gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį maitinimą, įvertinus jo individualius poreikius, būtinumą gauti dietinį maitinimą ir, esant galimybėms, atsižvelgiant į vaiko pageidavimus.</p> <p>5.2. Formuojami vaiko saugaus elgesio įgūdžiai ir teikiamos žinios, padedančios suprasti, koks elgesys ir įpročiai yra nepriimtini, siekiant išvengti neigiamų pasekmių ir apsaugoti nuo galinčių daryti jam žalą kontaktų tiek socialinės globos namuose, tiek visuomeninėje aplinkoje.</p> <p>5.3. Vaikui užtikrinama fiziškai saugi ir psichologiškai harmoninga gyvenamoji aplinka, kuri turi būti kuo artimesnė šeimos aplinkai ir atitinkanti vaiko asmenines savybes, jo raidos ypatumus, poreikius bei interesus.</p> <p>5.4. Vaikas aprūpinamas apranga, atsižvelgiant į vaiko amžių, lytį, metų laiką bei, esant galimybėms, į vaiko estetinį skonį ir pageidavimus.</p> <p>5.5. Vaikui užtikrinama apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, asmeninių savybių, gebėjimų ir kita. Siekiant užtikrinti vaiko saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su vaiko sveikatos būklės pablogėjimu ar vaiko teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys ir priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje</p>
6.	Vaikui užtikrinama aplinka, pagrįsta abipusiu vaiko ir socialinės globos namų darbuotojų pasitikėjimu, pagarba ir meile	<p>6.1. Vaikui sukuriama stabili teigiama emocinė aplinka, kurioje jis jaučiasi pripažintas, mylimas, reikalingas, svarbus ir saugus, ir tai nepriklauso nuo jo emocinės, sveikatos būklės ar vystymosi sutrikimų.</p> <p>6.2. Vaikui apsigyvenus socialinės globos namuose, jam skiriamas socialinės globos namų darbuotojas – „savas asmuo“. Vaikui užtikrinama, kad šiam darbuotojui, kuris juo rūpinasi, prižiūri ir išklauso, vaikas galės patikėti savo problemas. „Savas asmuo“ vaikui parenkamas atsižvelgiant į vaiko pageidavimus ir natūralų prierašumą</p> <p>6.3. Palaikoma vaiko iniciatyva, noras aptarti iškilusias problemas kartu su socialinės globos namų darbuotojais, esant poreikiui – ir kitais specialistais, nuolat užtikrinant vaiko žinojimą, kad jis bus suprastas ir neatstumtas</p>
7.	Vaikui užtikrinama visavertės asmenybės vystymąsi motyvuojanti ir stimuliuojanti aplinka	<p>7.1. Vaikui sudaromos galimybės laisvai reikšti savo nuomonę, pažiūras ar pageidavimus, sprendžiant klausimus, susijusius su jo, kaip visavertės asmenybės, vystymusi.</p> <p>7.2. Vaikui padedama suvokti savęs realizavimo, atstovavimo ir dalyvavimo principus, atsižvelgiant į jo individualius poreikius ir interesus. Vaikas turi teisę dalyvauti priimant sprendimus dėl socialinės globos namų veiklos, visuomeninėje veikloje, bendruomenės gyvenime.</p> <p>7.3. Vaikas turi teisę praktikuoti pageidaujamą religiją pagal savo, tėvų (globėjo, rūpintojo) įsitikinimus, jei tai neprieštaruja vaiko interesams.</p>

		<p>7.4. Atsižvelgiant į vaiko sugebėjimus, elgesio ypatumus, emocinę būklę, sudaroma vaiko, kaip visavertės asmenybės, vystymuisi palanki, padrašinanti, o ne smerkianti ir baudžianti aplinka.</p> <p>7.5. Vaikui užtikrinama pareigas ir atsakomybę formuojanti aplinka, kurioje lavinami jo gebėjimai, stiprinama motyvacija pačiam spręsti savo problemas</p>
III sritis. Vaiko vystymosi poreikių užtikrinimas		
8.	Vaiko fizinės ir psichikos sveikatos vystymąsi užtikrina tinkamai ir laiku organizuojamos sveikatos priežiūros paslaugos	<p>8.1. Ne rečiau kaip kartą per metus teisės aktų nustatyta tvarka profilaktiškai tikrinama vaiko sveikata.</p> <p>8.2. Vaikui užtikrinama, kad jis bus paskiepytas laiku pagal Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorių.</p> <p>8.3. Vaikui užtikrinamas sveikatos priežiūros paslaugų, tarp jų ir psichikos sveikatos paslaugų, prieinamumas.</p> <p>8.4. Vaikui garantuojamas pirmosios medicinos pagalbos suteikimas ir užtikrinamas nuolatinis vaiko sveikatos būklės stebėjimas</p>
9.	Vaikui sukuriama palanki ugdymosi aplinka	<p>9.1. Mokyklinio amžiaus vaikui pagal galimybes ir sveikatos būklę turi būti sudarytos sąlygos mokytis pagal jo poreikius atitinkančias ugdymo programas bendrojo lavinimo ar profesinėje, o atskirais atvejais ir specialiojoje mokykloje.</p> <p>9.2. Socialinės globos namai, esant būtinybei, tarpininkauja, kad būtų užtikrintas reikiamas ugdymo procesas, ir bendradarbiauja su švietimo įstaiga, siekdami ugdymo tikslų.</p> <p>9.3. Esant būtinybei, gali būti imamasi priemonių organizuoti vaikui specialųjį ugdymą pagal specialiojo ugdymo programas socialinės globos namuose.</p> <p>9.4. Vaikui garantuojamos sąlygos ugdytis, atsižvelgiant į vaiko norus, gebėjimus, poreikius, gabumus ir talentus, sudaromos galimybės žaisti, sportuoti ir bendrauti su kitais vaikais, pagal galimybes lankyti būrelius, sporto, muzikos ir kitas neformaliojo vaikų švietimo mokyklas bei tenkinti kitus saviraiškos poreikius. Vaikas turi turėti žaislų, atitinkančių jo amžių ir brandą.</p> <p>9.5. Vaikui užtikrinama, kad jo ypatingi gebėjimai ir gabumai yra pastebimi ir sudaromos sąlygos šiems gebėjimams bei gabumams realizuoti.</p> <p>9.6. Vaikui sudaromos sąlygos skaityti knygas, saugiai naudotis informacinėmis technologijomis ir kitomis jo ugdymuisi reikalingomis priemonėmis, atitinkančiomis vaiko brandą, įgūdžius ir interesus. Esant poreikiui, vaikui taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita).</p> <p>9.7. Vaikui užtikrinama, kad, esant būtinybei, jam yra suteikiama pagalba ruošiant pamokas.</p> <p>9.8. Vaikui siūlomos ir taikomos ugdymo (-os), socializacijos ir užimtumo programos, atitinkančios jo amžių, brandą, ugdymosi poreikius bei interesus.</p> <p>9.9. Vaikui, esant poreikiui, gali būti taikomos tik tokios drausminančios priemonės, kurios nepažeidžia vaiko teisių ir yra taikomos siekiant užtikrinti vaiko geriausią interesą</p>
10.	Vaikui padedama įgyti socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių	<p>10.1. Ugdoma vaiko savikontrolė, emocijų, jausmų ir elgesio raiška, formuojamas pareigų ir atsakomybės supratimas, skiepijamas atsakomybės už padarytus veiksmus jausmas.</p> <p>10.2. Skatinami pozityvūs vaiko santykiai su kitais vaikais, socialinės globos namų darbuotojais, tėvais (globėju, rūpintoju), sukuriant jaukią ir malonią, stresinių situacijų nesukeliančią aplinką.</p> <p>10.3. Ugdomas vaiko pozityvus individualumo, savęs suvokimo jausmas. Vaikui pagal jo amžių ir brandą suteikiamos žinios šeimos planavimo, lytinio gyvenimo, tėvystės (motinystės) įgūdžių klausimais.</p> <p>10.4. Vaikui pagal jo amžių ir brandą suteikiamos žinios profesinio orientavimo klausimais.</p> <p>10.5. Ugdomi vaiko savarankiškumo, savitarnos ir visuomenei priimtino elgesio įgūdžiai už socialinės globos namų ribų.</p> <p>10.6. Vaikui sudaromos sąlygos įgyti kiek įmanoma didesnių darbinių, namų ūkio, biudžeto tvarkymo, pirkimo ir kitų kasdiniame gyvenime būtinų įgūdžių, padėsiančių užtikrinti jo savarankiškumą ateityje. Socialinės globos namuose buitinės paslaugos teikiamos taip, kad motyvuotų vaiką būti kuo daugiau savarankišką, ugdant savitvarkos gebėjimus (maisto gaminimosi savo reikmėms įgūdžius, gyvenamojo kambario tvarkymosi, drabužių skalbimo, lyginimo, taisymo ir kita).</p> <p>10.7. Vaikui užtikrinamas estetinis lavinimas, mokoma etiketo, atsižvelgiant į jo amžių, lytį, brandą.</p>

		<p>10.8. Vaikui pagal jo amžių, brandą, sveikatos būklę bei specialiuosius poreikius užtikrinamas asmens higienos įgūdžių ir savitvarkos gebėjimų lavinimas.</p> <p>10.9. Esant poreikiui, vaikui užtikrinama pagalba atliekant buitinius darbus, ugdant savitvarkos gebėjimus ir aprūpinama priemonėmis, padedančiomis lavinti bei palaikyti vaiko dėl sveikatos būklės prarastus ar neįgytus socialinius įgūdžius.</p> <p>10.10. Socialinės globos namai vaiko rengimosi savarankiškam gyvenimui ir jo integracijos į visuomenę tikslu kiekvieną mėnesį vaikui užtikrina dienpinigių smulkioms išlaidoms skyrimą ar, esant galimybėms, teikia kitą finansinę bei materialinę paramą</p>
11.	Vaikui užtikrinamas jo socialinių ryšių su tėvais (globėju, rūpintoju), esant poreikiui, šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, bendruomenės nariais ar institucijomis palaikymas ir stiprinimas	<p>11.1. Vaikui padedama suvokti priklausomybės šeimai reikšmę, plėtoti ir stiprinti stabilius tarpasmeninius vaiko, biologinės šeimos, artimųjų giminaičių ryšius, pagrįstus pagarba ir meile. Esant galimybei, socialinės globos namuose broliai ir seserys yra neišskiriami, palaikomas ir skatinamas jų tarpusavio bendravimas ir tarpusavio ryšių stiprinimas.</p> <p>11.2. Vaikui sudaromos galimybės laikinai (savaitgaliais, švenčių, atostogų ir kitomis dienomis) išvykti ir pabūti pas tėvus (globėją, rūpintoją), artimuosius giminaičius ar kitus asmenis, galinčius laikinai priimti vaiką į savo šeimą, jei tai neprieštarauja vaiko interesams.</p> <p>11.3. Socialinės globos namai įsitikina, kad vaikas, laikinai išvykęs pas tėvus (globėją, rūpintoją), artimuosius giminaičius ar kitus asmenis, galinčius laikinai priimti vaiką į savo šeimą, bus tinkamai prižiūrėtas. Vaiko laikino išvykimo atveju socialinės globos namų administracija su asmeniu, pas kurį vaikas išvyksta (išskyrus tėvus, globėją, rūpintoją), sudaro rašytinę sutartį dėl įsipareigojimo tinkamai prižiūrėti vaiką. Šiuo atveju būtina VTAT išvada dėl šio asmens ir jo šeimos tinkamumo laikinai priimti vaiką į savo šeimą.</p> <p>11.4. Vaikui sudaromos sąlygos bendrauti, jam padedama išmokti užmegzti kontaktus su bendraamžiais bei suaugusiais asmenimis, ugdomas vaiko supratimas apie socialinių ryšių svarbą žmogaus gyvenime.</p> <p>11.5. Vaikui, gebančiam išreikšti savo nuomonę, sudaromos galimybės asmeniškai bendrauti su VTAT atstovais, savivaldybės socialiniais darbuotojais ir kitais specialistais, sprendžiant jo gyvenimo atskirai nuo tėvų bei grąžinimo į šeimą problemas.</p> <p>11.6. Likusiam be tėvų globos vaikui sulaukus pilnametystės, prieš paliekant socialinės globos namus, socialinės globos namai, esant poreikiui, iš anksto tarpininkauja, kad vaikas gautų jam priklausančią paramą ir kitas socialinės integracijos priemones.</p> <p>11.7. Vaikas gali išvykti iš socialinės globos namų visam laikui teisės aktų nustatyta tvarka. Visais vaiko išvykimo atvejais turi būti įsitikinta dėl jo saugumo</p>
IV sritis. Aplinka ir būstas		
12.	Vaikui garantuojama saugi bei jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta ir aplinka	<p>12.1. Socialinės globos namų vieta, kuri yra nesunkiai pasiekiamą visuomeniniu transportu, vaikui sudaro galimybes dalyvauti bendruomenės gyvenime bei skatina jo socialinę integraciją į bendruomenę.</p> <p>12.2. Vaikui užtikrinama, kad socialinės globos namų teritorijos, bendro naudojimo patalpų bei gyvenamųjų patalpų išplanavimas ir įrengimas atitinka socialinės globos namų vaikams paskirtį, šio tipo statiniams galiojančias statybos projektavimo, sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus bei tenkina vaikų poreikius.</p> <p>12.3. Vaikui užtikrinama saugi ir apsaugota nuo pašalinių asmenų, galinčių daryti jam žalą, teritorija.</p> <p>12.4. Vaikas saugiai naudojasi poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis socialinės globos namų teritorijoje arba šalia jų.</p> <p>12.5. Specialiųjų poreikių turinčiam vaikui turi būti pritaikyta socialinės globos namų teritorija ir socialinės globos namų patalpos</p>
13.	Vaikas naudojasi patogiomis, jaukiomis ir privatumą garantuojančiomis patalpomis	<p>13.1. Vaikui garantuojamas patalpų išplanavimas ir įrengimas, atitinkantis teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus ir užtikrinantis sąlygas vaikui gyventi, ugdytis, leisti laisvalaikį ir kitiems vaiko poreikiams tenkinti. Patalpos aprūpintos visais reikalingais baldais ir inventoriu. Vaiko gyvenamosios patalpos turi būti artimos šeimos namų aplinkai.</p> <p>13.2. Vaikas gyvena šiltose, gerai vėdinamose ir tinkamai apšviestose patalpose, atitinkančiose teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus.</p> <p>13.3. Vaikas aprūpinamas reikalingais tinkamos ir saugios fizinės būklės baldais ir inventoriu, atsižvelgiant į jo amžių ir poreikius.</p>

		<p>13.4. Vaikas apgyvendinamas kambaryje, atsižvelgiant į jo poreikius, interesus ir jo suderinamumą su kitų vaikų interesais.</p> <p>13.5. Vyresniems kaip 7 metų skirtingų lyčių vaikams turi būti skirti atskiri miegamieji kambariai.</p> <p>13.6. Vaikas naudojasi privatumą užtikrinančiomis patalpomis, sudarančiomis galimybes pasikviesti tėvus (globėjus, rūpintojus), artimuosius giminaičius ar draugus, jei tai neprieštarauja vaiko interesams.</p> <p>13.7. Esant būtinybei, vaikui jo gyvenamajame kambaryje sudaroma privati erdvė, atskirta širma.</p> <p>13.8. Vaikui sudaromos sąlygos saugiai pasidėti ir laikyti pinigus ir kitus jam vertingus daiktus</p>
14.	Vaikas naudojasi jo poreikius atitinkančiomis bei privatumą garantuojančiomis asmens higienos patalpomis	<p>14.1. Vaikui pagal jo amžių, brandą ir lytį užtikrinamas privatus naudojimas reikalingomis asmens higienos patalpomis, kurios aprūpintos būtinomis higienos priemonėmis.</p> <p>14.2. Vaikas turi galimybę specialiai tam skirtose patalpose išsiskalbti ir išsidžiovinti savo drabužius, atlikti kitus buitines darbus (lyginti savo drabužius, juos taisyti ir kita)</p>
V sritis. Personalas		
15.	Vaikams socialinę globą teikiančio personalo skaičius ir struktūra yra suformuota atsižvelgiant į vaikų skaičių, jų negalią, socialinę riziką	<p>15.1. Personalo skaičiaus ir globojamų vaikų skaičiaus santykis garantuoja teikiamos socialinės globos kokybę ir tinkamą socialinės globos namų veiklos organizavimą.</p> <p>15.2. ISGP įgyvendinamas užtikrinant personalo (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, socialinių pedagogų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, psichologų ir kitų specialistų) skaičių pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus ir vaiko poreikius.</p> <p>15.3. Vaikui su sunkia negalia ar vaikui su negalia, kuris kartu yra ir socialinės rizikos vaikas ar likęs be tėvų globos vaikas, turi būti užtikrintas didesnis personalo, teikiančio paslaugas (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, socialinių pedagogų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, psichologų ir kitų specialistų), skaičius.</p> <p>15.4. Socialinės globos namai užtikrina vaikui kokybiškos socialinės globos teikimą visą parą, numatydami teisės aktų reglamentuotą personalo ir globojamų vaikų skaičiaus santykį dieną ir naktį</p>
16.	Vaiko poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su vaikais turintis personalas	<p>16.1. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad socialinės globos namų vadovas turi aukštąjį išsilavinimą bei žinių pedagogikos, psichologijos, slaugos ir socialinio darbo srityse ir yra įgijęs vadovo atestacijos pažymėjimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>16.2. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad paslaugas teikia personalas (socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, socialiniai pedagogai ir jų padėjėjai, sveikatos priežiūros specialistai, psichologai ir kita), turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>16.3. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad vaikui paslaugas teikiantis personalas nuolat kels savo kvalifikaciją bei įgis naujų žinių, reikalingų darbe.</p> <p>16.4. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad personalas savo darbe vadovaujasi bendražmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais.</p> <p>16.5. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiskai prižiūrima socialinės globos namų specialistų.</p> <p>16.6. Vaiko tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad, priimdama darbuotojus ar telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos namų administracija įsitikins jų tinkamumu dirbti su vaikais.</p> <p>16.7. Vaiko problemoms kompleksiskai spręsti užtikrinamas personalo komandinis darbas. Vaikas ir tėvai (globėjas, rūpintojas) žino, kad socialinės globos namai bendradarbiauja su VTAT, švietimo, sveikatos priežiūros, teisės saugos, įdarbinimo ir kitomis institucijomis.</p> <p>16.8. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinami profesionalūs personalo veiksmai, taip pat užtikrinama, kad tais atvejais, kai vaiko veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeis vaiko teisių ir jo teisėtų interesų.</p> <p>16.9. Personalo ir vaiko, tėvų (globėjo, rūpintojo) santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais.</p> <p>16.10. Asmeniui garantuojama, kad personalas užtikrins informacijos apie vaiką, jo tėvus, globėją (rūpintoją) ar artimuosius giminaičius konfidencialumą.</p>

		16.11. Socialinės globos namų administracija personalui užtikrina priemonių, padedančių apsaugoti nuo užkrečiamų ligų, taikymą
VI sritis. Valdymas ir administravimas		
17.	Socialinės globos namai turi visus reikalingus ir teisės aktų nustatytus dokumentus	17.1. Socialinę globą vaikui teikia socialinės globos namai, turintys visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus. 17.2. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinamas su vaiku susijusios informacijos ir dokumentų tvarkingas kaupimas vaiko byloje bei joje esamos informacijos konfidencialumas
18.	Socialinės globos namuose palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio profesinio tobulėjimo aplinka	18.1. Personalui sudaroma profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės kelti profesinę kvalifikaciją. 18.2. Skatinamos personalo iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų vaiko problemoms spręsti. 18.3. Vaikui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška socialinės globos namuose dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba. 18.4. Vaiko tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, socialinės globos namams nuolat atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įšivertinimą teisės aktų nustatyta tvarka. 18.5. Vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas), artimieji giminaičiai turi galimybę susipažinti su socialinės atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka
19.	Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus	19.1. Vaikas, jo tėvai (globėjas, rūpintojas), artimieji giminaičiai ir socialinės globos namų darbuotojai gali kreiptis į socialinės globos namų administraciją dėl iškilusių problemų ir sulaukti supratimo bei palaikančios konstruktyvios reakcijos jas sprendžiant. 19.2. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui), artimiesiems giminaičiams užtikrinama socialinės globos namų darbuotojų operatyvi, geranoriška reakcija į jų skundus ir suteikiama pagalba, sprendžiant juose keliamus klausimus. 19.3. Socialinės globos namuose sudaromos sąlygos veikti socialinės globos namų tarybai, galinčiai teikti pasiūlymus administracijai ir daryti įtaką socialinės globos namų veiklai. 19.4. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) garantuojama, kad socialinės globos namų valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsvarstant socialinės globos namams aktualių teisės aktų pasikeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius, aptariant atitikties socialinės globos normoms vertinimo ir socialinės globos namų įšivertinimo išvadas ir rekomendacijas
20.	Socialinės globos namų veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, viešumo principais	20.1. Socialinės globos namai rengia ir reguliariai atnaujina informacinį biuletenį, kuriame pateikiama informacija apie socialinės globos namus, teikiamas paslaugas, personalą ir kita. 20.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis socialinės globos namų strateginiu bei metiniu veiklos planais, rengiamais įtraukiant socialinės globos namuose gyvenančius vaikus, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), VTAT atstovus, savivaldybės socialinius darbuotojus ir bendruomenę. 20.3. Siekdami teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, socialinės globos namai bendradarbiauja su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitomis kontrolės institucijomis. 20.4. Socialinės globos namai užtikrina metinių ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui ir kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka

LIKUSIŲ BE TĖVŲ GLOBOS VAIKŲ, SOCIALINĖS RIZIKOS VAIKŲ, VAIKŲ SU NEGALIA ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS ŠEIMYNOMS IR VAIKUS GLOBOJANČIOMS ŠEIMOMS

Eil. Nr.	Socialinės globos normų turinys	Socialinės globos normų charakteristikos
I sritis. Paslaugų paskyrimas, planavimas ir vaiko apgyvendinimas		
1.	Užtikrinamas likusiam be tėvų globos vaikui, socialinės rizikos vaikui, vaikui su negalia (toliau vadinama – vaikas) teikiamos socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku vaiko poreikių vertinimu, laikantis socialinės globos skyrimo bei apgyvendinimo šeimoje ar vaikus globojančioje šeimoje procedūros	<p>1.1. Vaikui socialinę globą teikia šeimyna ar vaikus globojanti šeima, kuri geriausiai atitinka įvertintus vaiko poreikius ir užtikrina vaiko ir šeimos, vaikus globojančios šeimos etninių, rasinių, religinių, kultūrinių, kalbos ir kitų savybių suderinamumą.</p> <p>1.2. Vaikui socialinė globa teikiama apgyvendinant jį šeimoje ar vaikus globojančioje šeimoje, prieš tai įvertinus paties vaiko ir pagal galimybes jo biologinės šeimos, šeimos ar vaikus globojančios šeimos pagrįstus pageidavimus, nuomones, įvairių specialistų, dalyvaujančių vertinant poreikius, pasiūlymus.</p> <p>1.3. Prieš apsigyvenant šeimoje ar vaikus globojančioje šeimoje, vaikui pagal galimybes sudaromos sąlygos aplankyti ir susipažinti su šeimyna ar vaikus globojančia šeima bei jų šeimos nariais.</p> <p>1.4. Vaikui užtikrinamas šeimos ar vaikus globojančios šeimos narių tarpusavio sutarimas priimti jį į šeimą ir teikti socialinę globą.</p> <p>1.5. Vaikui socialinė globa šeimoje ar vaikus globojančioje šeimoje pradedama teikti pagal savivaldybės sprendimą skirti vaikui socialinę globą šeimoje ar vaikus globojančioje šeimoje, teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus vaiko socialinės globos poreikį.</p> <p>1.6. Likęs be tėvų globos vaikas gali būti apgyvendintas šeimoje ar vaikus globojančioje šeimoje tik gavus savivaldybės Vaiko teisių apsaugos tarnybos (toliau vadinama – VTAT) išvadą, jog vaikui teismo sprendimu nustatyta nuolatinė globa ar savivaldybės institucijos sprendimu laikinoji globa ir vaiko globėju paskirta šeimyna ar vaikus globojanti šeima.</p> <p>1.7. Ilgalaikei (trumpalaikei) globai šeimynose ir vaikus globojančiose šeimose gali būti apgyvendinami likę be tėvų globos vaikai, kuriems nustatyta nuolatinė globa. Likę be tėvų globos vaikai, kuriems nustatyta laikinoji globa, socialinės rizikos vaikai, vaikai (iki 21 metų) su negalia, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir vaikai su sunkia negalia) ar dalinis nesavarankiškumas, gali būti apgyvendinami šeimynose ir vaikus globojančiose šeimose tik trumpalaikei socialinei globai.</p> <p>1.8. Į šeimynas ar vaikus globojančias šeimas negali būti priimami gyventi vaikai, sergantys aktyviąja tuberkulioze, ūmiais infekciniais, somatiniais bei kitais susirgimais, galinčiais kelti grėsmę kitų šeimynose ar vaikus globojančioje šeimoje gyvenančių vaikų sveikatai.</p> <p>1.9. Kiekvienam vaikui užtikrinama, kad, pasikeitus jo sveikatos būklei, jo socialinės globos poreikiui ar kitoms aplinkybėms, bus inicijuojamas socialinės globos poreikio pervertinimas</p>
2.	Vaiko socialinė globa šeimoje ar vaikus globojančioje šeimoje yra planuojama	<p>2.1. Socialinei globai vaikui teikti sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau vadinama- ISGP), kuriame pateikiama bendra informacija apie vaiką ir jo šeimą, informacija iš šeimos gydytojo apie vaiko sveikatos būklę, numatoma, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, vaiko brandos ir asmenybės vystymosi pokyčiai teikiant socialinę globą, žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą ir kita.</p> <p>2.2. Vaiko, kuriam nustatyta laikinoji globa, ISGP yra laikinos globos (rūpybos) plano, rengiamo teisės aktų nustatyta tvarka, dalis.</p> <p>2.3. ISGP sudaromas, peržiūrimas ir tikslinamas bendradarbiaujant pačiai šeimynai ar vaikus globojančiai šeimai, VTAT atstovams, socialiniams darbuotojams, savivaldybės institucijos nustatyta tvarka paskirtiems vertinti vaikų (šeimų) socialinių paslaugų poreikį, ar socialiniams darbuotojams, teikiantiems socialinę priežiūrą socialinės rizikos šeimoms (toliau vadinama – savivaldybės socialiniai darbuotojai), ir kita.</p>

		<p>2.4. Vaiko, kuriam teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji globa, ar socialinės rizikos vaiko ISGP turi būti numatytos papildomos priemonės, susijusios su socialinės priežiūros teikimu vaiko biologinei šeimai ir vaiko grąžinimu į šią šeimą.</p> <p>2.5. Vaikui su sunkia negalia pagal įvertintus poreikius ISGP turi būti numatytos papildomos priemonės, suderintos su nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros priemonėmis</p>
3.	Socialinės globos teikimas vaikui yra pagrįstas abipusiu vaiko, pagal galimybes jo biologinės šeimos, šeimynos ar vaikus globojančios šeimos, įvairių institucijų specialistų bendradarbiavimu	<p>3.1. Vaikui užtikrinama, kad šeimyna ar vaikus globojanti šeima, teikdama socialinę globą vaikui, nuolat bendradarbiauja su VTAT atstovais, savivaldybės socialiniais darbuotojais, sveikatos priežiūros, švietimo, įdarbinimo ir kitų institucijų specialistais.</p> <p>3.2. Vaikui, gebančiam išreikšti savo nuomonę, sudaromos galimybės asmeniškai bendrauti su VTAT atstovais, savivaldybės socialiniais darbuotojais ir kitais specialistais.</p> <p>3.3. Siekiant užtikrinti vaiko teisėtus interesus, jei įmanoma, sudaroma bendradarbiavimo sutartis tarp vaiko tėvų (globėjo, rūpintojo) ir šeimynos ar vaikus globojančios šeimos, VTAT atstovų ir savivaldybės socialinių darbuotojų</p>
II sritis. Vaiko gerovės užtikrinimas		
4.	Vaikui sukuriama ir užtikrinama sveika ir saugi aplinka	<p>4.1. Vaikas gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį maitinimą, įvertinus jo individualius poreikius, būtinumą gauti dietinį maitinimą ir, esant galimybėms, atsižvelgiant į vaiko pageidavimus.</p> <p>4.2. Vaikas aprūpinamas apranga, atsižvelgiant į vaiko amžių, lytį, metų laiką ir pagal galimybes į vaiko estetinį skonį ir pageidavimus.</p> <p>4.3. Vaikui garantuojamas pirmosios medicinos pagalbos suteikimas.</p> <p>4.4. Vaikui užtikrinamas sveikatos priežiūros paslaugų, tarp jų ir psichikos sveikatos paslaugų, prieinamumas.</p> <p>4.5. Vaikui būtini medikamentai, esant poreikiui, pateikiami laiku, pagal gydytojo nurodymą.</p> <p>4.6. Vaikas yra saugus, nes žino, kad nebus paliekamas be priežiūros.</p> <p>4.7. Vaikui garantuojamas informacijos apie jį konfidencialumas ir vaiko teisė į privatumą.</p> <p>4.8. Vaikui užtikrinama, kad socialinei globai skiriamos lėšos (valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitos lėšos) panaudojamos siekiant kuo geresnio vaiko poreikių ir interesų patenkinimo</p>
5.	Vaikui užtikrinama aplinka, pagrįsta abipusiu pasitikėjimu, pagarba ir meile	<p>5.1. Vaikui sukuriama stabili teigiama emocinė aplinka, kurioje jis jaučiasi pripažintas, mylimas, reikalingas, svarbus ir saugus, ir tai nepriklauso nuo emocinės, sveikatos būklės ar vystymosi sutrikimų.</p> <p>5.2. Vaikui užtikrinama, kad šeimynos ar vaikus globojančios šeimos narių ir vaiko santykiai grindžiami geranoriškumo, tarpusavio supratimo, pasitikėjimo, susitarimo bei abipusės pagarbos principais.</p> <p>5.3. Palaikoma vaiko iniciatyva, noras aptarti iškilusias problemas kartu su šeimyna ar vaikus globojančia šeima, esant poreikiui – ir kitais specialistais, nuolat užtikrinant vaiko žinojimą, kad jis bus suprastas ir neatstumtas.</p> <p>5.4. Vaikui užtikrinama palanki ir maloni aplinka, nesukelianti stresinių situacijų ir padedanti suvokti savo ir kitų kartu augančių vaikų skirtingas gyvenimo situacijas ir aplinkybes</p>
6.	Vaikas yra apsaugotas nuo smurto, prievartos, išnaudojimo, įžeidinėjimų	<p>6.1. Vaikas yra apsaugotas nuo smurto ir išnaudojimo, fizinį bausmių, psichologinės ar emocinės prievartos prieš jį naudojimo.</p> <p>6.2. Vaikas nėra diskriminuojamas dėl savo rasės, religijos, kilmės, sveikatos būklės, socialinės padėties, lyties, asmeninių savybių, sugebėjimų ar kita.</p> <p>6.3. Vaikui formuojami saugaus elgesio įgūdžiai ir teikiamos žinios, padedančios suprasti, koks elgesys ir įpročiai yra nepriimtini įvairiose situacijose, siekiant išvengti neigiamų pasekmių ir apsaugoti nuo galinčių jam daryti žalą kontaktų.</p> <p>6.4. Vaikui sukuriama aplinka, kurioje formuojasi jo teigiamas požiūris į save, kaip asmenybę</p>
III sritis. Vaiko vystymosi poreikių užtikrinimas		
7.	Vaikui sukuriama palanki ugdymosi aplinka	<p>7.1. Sudaromos sąlygos formuoti vaiko individualioms moralinėms vertybėms ir visuomenei priimtinais elgsenos modeliais, skatinami jo teigiami charakterio ir temperamento ypatumai, ugdomi jo socialiniai įgūdžiai: savikontrolė, jausmų ir elgesio raiška, atsakomybė.</p> <p>7.2. Vaikas ugdomas atsižvelgiant į jo amžių, brandą, galimybes, gabumus ir talentus.</p>

		<p>7.3. Mokyklinio amžiaus vaikui pagal galimybes ir sveikatos būklę turi būti sudarytos sąlygos mokytis pagal jo poreikius atitinkančias ugdymo programas bendrojo lavinimo ar profesinėje, o atskirais atvejais ir specialiojoje mokykloje.</p> <p>7.4. Šeimyna ar vaikus globojanti šeima esant būtinybei, tarpininkauja, kad būtų užtikrintas reikiamas ugdymo procesas ir bendradarbiauja su švietimo įstaiga, siekdami ugdymo tikslų.</p> <p>7.5. Vaikui sukuriama aplinka, skatinanti mokytis, turiningai leisti laisvalaikį, ugdyti savo gabumus, dalyvauti bendruomenės gyvenime, nuolat stebint vaiko gebėjimus ir individualiai atsižvelgiant į jo elgesį, emocijas, savybes bei vertinant jo poreikius.</p> <p>7.6. Vaikui pagal poreikius sudaromos galimybės žaisti, skaityti knygas, sportuoti. Siekiama sudaryti sąlygas naudotis informacinėmis technologijomis bei kitomis vaiko ugdymuisi reikalingomis priemonėmis, atitinkančiomis vaiko brandą, įgūdžius ir interesus. Vaikas turi turėti žaislų, atitinkančių jo amžių ir brandą.</p> <p>7.7. Vaikui užtikrinama, kad, esant būtinybei, jam bus suteikiama pagalba ruošiant pamokas.</p> <p>7.8. Vaikui sudaromos sąlygos pagal jo brandą ir amžių bendrauti su kitais vaikais. Nuolat yra ugdomi jo gebėjimai bendrauti.</p> <p>7.9. Vaikas pagal galimybes ugdomas suprasti, kaip elgtis skirtingose gyvenimo situacijose.</p> <p>7.10. Esant poreikiui, vaikui taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita)</p>
8.	Vaikui padedama įgyti savarankiško gyvenimo įgūdžius	<p>8.1. Ugdomas ir formuojamas vaiko pareigų ir atsakomybės supratimas, skiepijamas atsakomybės už padarytus veiksmus jausmas.</p> <p>8.2. Ugdomi vaiko, atsižvelgiant į jo amžių, brandą, išsivystymą ir sveikatos būklę bei turimą savarankiškumą, savitvarkos gebėjimai (maisto gaminimosi savo reikmėms, gyvenamojo kambario tvarkymosi, drabužių skalbimo, lyginimo, taisymo ir kiti). Vaikui sudaromos sąlygos įgyti namų ūkio, biudžeto tvarkymo, pirkimo ir kitų kasdiniame gyvenime būtinų įgūdžių, padedančių užtikrinti jo savarankiškumą ateityje.</p> <p>8.3. Ugdomi vaiko higienos įgūdžiai, mokoma etiketo, atsižvelgiant į jo amžių, lytį, brandą.</p> <p>8.4. Ugdomi vaiko savarankiškumo, savitarnos ir visuomenei priimtino elgesio įgūdžiai visuomeninėje aplinkoje</p>
9.	Padedama palaikyti ir stiprinti vaiko ir jo šeimos ryšius	<p>9.1. Ugdoma vaiko pagarba savo šeimai, artimiesiems giminaičiams.</p> <p>9.2. Likusiam be tėvų globos vaikui padedama palaikyti ir stiprinti ryšius su biologine šeima, siekiant sudaryti galimybes grįžti į savo šeimą, jei tai yra įmanoma ir neprieštaruoja jo interesams.</p> <p>9.3. Vaikas turi galimybę pagal savo pasirinkimą bendrauti su savo šeima, artimaisiais giminaičiais, jeigu tai neprieštaruoja jo interesams.</p> <p>9.4. Palaikomas ir skatinamas vienos šeimos vaikų (brolių, seserų) tarpusavio bendravimas, esant galimybėms, brolius ir seseris apgyvendinant vienoje šeimynoje ar vaikus globojančioje šeimoje</p>
IV sritis. Aplinka ir būstas		
10.	Vaikas gyvena j o saugumą ir įvertintus poreikius atitinkančiuose namuose	<p>10.1. Šeimynos ar vaikus globojančios šeimos gyvenamoji vieta, kuri yra nesunkiai pasiekiami, sudaro galimybes vaikui dalyvauti bendruomenės gyvenime.</p> <p>10.2. Vaikas gyvena saugiuose, teisės aktų nustatytus higienos, priešgaisrinės apsaugos reikalavimus atitinkančiuose namuose.</p> <p>10.3. Vaikui užtikrinamas šiltas, švarus, tinkamai apstatytas ir įrengtas, jeigu būtina, pritaikytas pagal vaiko su negalia specialiuosius poreikius gyvenamasis būstas.</p> <p>10.4. Vaikas savo aplinkoje turi sąlygas, užtikrinančias jam reikalingą privatumą.</p> <p>10.5. Vyresniems kaip 7 metų skirtingų lyčių vaikams turi būti skirti atskiri miegamieji kambariai.</p> <p>10.6. Vaikui pagal jo amžių, brandą ir lytį užtikrinamas privatus naudojimasis reikalingomis asmens higienos patalpomis, aprūpintomis būtinomis higienos priemonėmis.</p> <p>10.7. Mokyklinio amžiaus vaikui užtikrinamos tinkamos patalpos pamokų ruošai</p>
V sritis. Šeimynos ar vaikus globojančios šeimos kvalifikacija		

11.	Vaikui užtikrinama, kad socialinę globą jam teikia kvalifikuoti ir tinkamų asmeninių savybių turintys asmenys	<p>11.1. Vaikui užtikrinama, kad jis yra apgyvendinamas ir gauna socialinę globą šeimynoje ar vaikus globojančioje šeimoje, atitinkančioje teisės aktų nustatytus reikalavimus, atrinktoje išsamiai ir kompleksiskai įvertinus šeimynos ar vaikus globojančios šeimos pedagoginį, psichologinį pasiruošimą, moralines vertybes bei kitas asmenines savybes.</p> <p>11.2. Vaikui užtikrinama, kad šeimyna ar vaikus globojanti šeima nuolat kelia savo kvalifikaciją teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>11.3. Vaikui užtikrinama, kad šeimynai ar vaikus globojančiai šeimai nuolat teikiama reikalinga VTAT darbuotojų, savivaldybės socialinių darbuotojų ir kitų specialistų pagalba, padedanti tinkamai atlikti pareigas. Šeimyna ar vaikus globojanti šeima, teikdama socialinę globą, bendradarbiauja su savivaldybės socialiniais darbuotojais ir naudojami metodine pagalba, kurią teikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.</p> <p>11.4. Vaikui užtikrinama, kad tais atvejais, kai vaiko veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais šeimynoje ar vaikus globojančioje šeimoje naudojamos priemonės nepažeis vaiko teisių ir jo teisėtų interesų</p>
VI sritis. Administravimas		
12.	Šeimyna ar vaikus globojanti šeima turi visą reikalingą ir neprikaištingai tvarkomą teisės aktų nustatytą dokumentaciją	<p>12.1. Vaikui užtikrinama, kad socialinę globą jam teikia šeimyna, turinti visus šeimynos steigimo dokumentus ir kitus su šeimynos veikla susijusius dokumentus.</p> <p>12.2. Vedama kiekvieno vaiko, gyvenančio šeimynoje ar vaikus globojančioje šeimoje, byla, kurioje kaupiami visi su vaiku ar informacija apie vaiko šeimą susiję dokumentai.</p> <p>12.3. Užtikrinama vaikui teikiamos socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, šeimynai ar vaikus globojančiai šeimai nuolat atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą teisės aktų nustatyta tvarka ir atsižvelgiant į Socialinės priežiūros paslaugų departamento vertinimo išvadas bei rekomendacijas.</p> <p>12.4. Šeimyna ar vaikus globojanti šeima užtikrina metinių ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui ir kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka</p>

VAIKŲ SU NEGALIA DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRAMS IR KITOMS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOMS, TEIKIANČIOMS DIENOS (TRUMPALAIKĖ) SOCIALINĘ GLOBĄ VAIKŲ SU NEGALIA NAMUOSE

Eil. Nr.	Socialinės globos normų turinys	Socialinės globos normų charakteristikos
I sritis. Paslaugų paskyrimas ir planavimas		
1.	Vaikui su negalia (toliau vadinama -vaikas) ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama galimybė susipažinti su socialinės globos įstaiga ar jos teikiamomis paslaugomis	<p>1.1. Prieš pradėdant teikti socialinę globą vaikui su negalia dienos socialinės globos centre, pagal galimybes sudaromos sąlygos jame apsilankyti.</p> <p>1.2. Vaiko tėvams (globėjui, rūpintojui) turi būti prieinama informacija apie socialinės globos įstaigos teikiamas paslaugas, personalą ir kita. Jeigu pageidauja, vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas), suderinę su dienos socialinės globos centro administracija, prieš pradėdant vaikui teikti socialinę globą, gali apsilankyti dienos socialinės globos centre</p>
2.	Užtikrinamas vaiko su negalia socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku vaiko poreikių vertinimu, laikantis socialinės globos skyrimo procedūros	<p>2.1. Socialinė globa vaikui pradėdama teikti pagal vaiko tėvų (globėjo, rūpintojo) prašymą ir, kai socialines paslaugas organizuoja savivaldybė, savivaldybės sprendimą skirti vaikui dienos (trumpalaikė) socialinę globą, teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus vaiko socialinės globos poreikį.</p> <p>2.2. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad bus įvertinti vaiko sveikatos, vystymosi, ugdymo(-osi), specialieji ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į vaiko gebėjimus, gabumus ir teisėtus interesus, situaciją vaiko šeimoje, ypatumus, susijusius su vaiko amžiumi, branda, etnine kilmė, kalba, religija, rasine priklausomybe ir kita. Užtikrinamas visų reikalingų specialistų dalyvavimas vertinant vaiko poreikius.</p> <p>2.3. Vaikui užtikrinama, kad, pasikeitus vaiko sveikatos būklei, jo socialinės globos poreikiui ar kitoms aplinkybėms, bus inicijuojamas socialinės globos poreikio pervertinimas.</p> <p>2.4. Dienos socialinė globa vaikų su negalia dienos socialinės globos centre bei dienos (trumpalaikė) socialinė globa vaikų namuose teikiama vaikams (iki 21 metų) su negalia, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir vaikai su sunkia negalia) ar dalinis nesavarankiškumas.</p> <p>2.5. Į vaikų su negalia dienos socialinės globos centrą negali būti priimami vaikai, sergantys aktyviaja tuberkulioze, ūmiaisiais infekciniais, somatiniais ar kitais susirgimais, galinčiais kelti grėsmę kitų dienos socialinės globos centrą lankančių vaikų sveikatai</p>
3.	Vaikui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau vadinama – ISGP)	<p>3.1. Socialinei globai vaikui teikti sudaromas ISGP, kuriame pateikiama detali informacija apie vaiką, jo šeimą, informacija iš šeimos gydytojo apie vaiko sveikatos būklę, numatoma, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos, ugdymo ir kitos), kurios vaikui bus teikiamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, kas patikslinta) ir kita.</p> <p>3.2. Socialinės globos įstaiga užtikrina vaikui, kad ISGP bus parengtas laiku. Planą sudaro socialinės globos įstaigos specialistai, esant poreikiui, dalyvaujant savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnybos (toliau vadinama – VTAT) atstovams, socialiniams darbuotojams, savivaldybės institucijos nustatyta tvarka paskirtiems vertinti vaikų (šeimos) socialinių paslaugų poreikius (toliau vadinama – savivaldybės socialiniai darbuotojai), kitiems specialistams.</p> <p>3.3. Sudarant ir peržiūrint ar tikslinant ISGP, yra užtikrinamas paties vaiko, gebančio išreikšti savo nuomonę, tėvų (globėjo, rūpintojo) dalyvavimas. Į jų nuomonę, kiek įmanoma, turi būti atsižvelgta.</p> <p>3.4. Vaikui su sunkia negalia pagal įvertintus poreikius ISGP turi būti numatytos papildomos priemonės, suderintos su nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros priemonėmis.</p> <p>3.5. Esant poreikiui, ISGP numatomos individualaus darbo su vaiko tėvais (globėju, rūpintoju) priemonės. Siekiant užtikrinti efektyvesnę socialinės globos teikimą, pagal galimybes sudaroma bendradarbiavimo sutartis tarp socialinės globos įstaigos ir vaiko tėvų (globėjo, rūpintojo)</p>

4.	Vaikui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir tikslinant ISGP	<p>4.1. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad, atsiradus naujoms, su vaiko sveikatos būkle ar vaiko poreikiais susijusioms, aplinkybėms, ISGP bus peržiūrinamas ir tikslinamas.</p> <p>4.2. Peržiūrėtame ISGP turi būti pateikta socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų rezultatų analizė, įvertinami vaiko brandos, vaiko poreikių pokyčiai ir naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu.</p> <p>4.3. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad socialinės globos įstaiga nuolat palaikys ryšį su vaiko tėvais (globėju, rūpintoju), pateiks informaciją apie ISGP sudarymo ir vykdymo eigą, jei tai neprieštaruoja vaiko interesams. Atsiradus vaiko sveikatos būklės ar kitoms problemoms, su vaiko tėvais (globėju, rūpintoju) bus kaip galima skubiau susisiekiama</p>
II sritis. Vaiko gerovės užtikrinimas, teikiant jam asmeninę socialinę globą		
5.	Vaikui sukuriama ir užtikrinama jo poreikius atitinkanti sveika ir saugi aplinka	<p>5.1. Socialinės globos teikimo metu vaikas gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį, reikiamą kiekį energetinių verčių bei reikiamą kaloringumą turintį maitinimą, pagal galimybes atsižvelgiant į vaiko, jo tėvų (globėjo, rūpintojo) pageidavimus. Tais atvejais, kai vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas) pageidauja, kad vaikui būtų teikiama socialinė globa be maitinimo (užtikrinami jį patys), maitinimas nėra organizuojamas. Esant būtinybei, vaiko tėvams (globėjui, rūpintojui) suteikiamos konsultacijos dėl vaiko maitinimo.</p> <p>5.2. Esant poreikiui, vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas) konsultuojami dėl tinkamos vaiko priežiūros namuose ir vaikui būtinų sveikatos priežiūros paslaugų užtikrinimo laiku.</p> <p>5.3. Teikiant socialinę globą, vaikui turi būti garantuojamas pirmosios medicinos pagalbos suteikimas.</p> <p>5.4. Teikiant socialinę globą, vaikui užtikrinama fiziškai saugi ir psichologiškai harmoninga aplinka.</p> <p>5.5. Kai vaikui socialinė globa teikiama namuose, esant būtinybei, turi būti tarpininkaujama, kad vaikas būtų aprūpintas techninės pagalbos priemonėmis ar kitomis jo savarankiškumą namų aplinkoje didinančiomis priemonėmis.</p> <p>5.6. Teikiant socialinę globą, vaikui yra formuojami saugaus elgesio įgūdžiai ir teikiamos žinios, padedančios suprasti, koks elgesys ir įpročiai yra nepriimtini, siekiant apsaugoti vaiką nuo pavojingų ir galinčių jam daryti žalą kontaktų tiek dienos socialinės globos centre, tiek visuomeninėje aplinkoje (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre).</p> <p>5.7. Vaikas ir tėvai (globėjas, rūpintojas) žino, kad teikiant socialinę globą vaikas nebus paliekamas be specialisto priežiūros.</p> <p>5.8. Vaikas ir tėvai (globėjas, rūpintojas) žino, kad vaikui būtini medikamentai jam bus pateikiami laiku, pagal gydytojo nurodymą.</p> <p>5.9. Teikiant socialinę globą, vaikui užtikrinama apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, asmeninių savybių, gebėjimų ir kita. Siekiant užtikrinti vaiko saugumą, dienos socialinės globos centre įvykę nelaimingi įvykiai, susiję su vaiko sveikatos būklės pablogėjimu ar vaiko teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys ir priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje</p>
6.	Vaikui sudaromos sąlygos visaverčiam asmenybės vystymuisi, užtikrinant aplinką, pagrįstą abipusiu vaiko ir socialinės globos įstaigos darbuotojų pasitikėjimu, pagarba ir meile	<p>6.1. Neribojamos vaiko galimybės jam priimtinais būdais laisvai išreikšti savo nuomonę ir pageidavimus dėl socialinės globos.</p> <p>6.2. Tarp vaiko ir socialinę globą teikiančio personalo kuriami geranoriški, pasitikėjimo ir pagarba pagrįsti santykiai. Kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre, vaikas turi būti saugus ir tikras, kad visas savo problemas jis gali patikėti vienam ir tam pačiam dienos socialinės globos centro darbuotojui („savam asmeniui“), kuris juo rūpinasi, prižiūri ir išklauso. „Savas asmuo“ vaikui parenkamas, atsižvelgiant į vaiko natūralų prierašumą ir pageidavimą.</p> <p>6.3. Atsižvelgiant į vaiko sugebėjimus, elgesio ypatumus, emocinę būklę, sudaroma vaiko, kaip visavertės asmenybės, vystymuisi palanki, padrašinanti, o ne smerkianti ir baudžianti aplinka.</p> <p>6.4. Vaikui padedama suvokti savęs realizavimo, atstovavimo ir dalyvavimo principus, atsižvelgiant į jo individualius poreikius ir interesus.</p> <p>6.5. Vaikui sukuriama stabili teigiama emocinė aplinka, kurioje jis jaučiasi reikalingas, mylimas, saugus, ir tai nepriklauso nuo jo emocinės, sveikatos būklės ar vystymosi sutrikimų</p>
III sritis. Vaiko vystymosi poreikių užtikrinimas		
7.	Vaikui sudaroma palanki ugdymosi aplinka	7.1. Teikiant socialinę globą, vaikui garantuojamos sąlygos ugdytis, atsižvelgiant į vaiko amžių, brandą, gebėjimus, poreikius, norus.

		<p>7.2. Socialinės globos įstaiga, esant būtinybei, tarpininkauja, kad būtų užtikrintas reikiamas ugdymo procesas, ir bendradarbiauja su švietimo įstaiga, siekdama ugdymo tikslų.</p> <p>7.3. Esant būtinybei, gali būti imamasi priemonių organizuoti vaikui specialųjį ugdymą pagal specialiojo ugdymo programas dienos socialinės globos centre ar vaiko namuose.</p> <p>7.4. Vaikui garantuojamos sąlygos ugdytis, atsižvelgiant į jo norus, gebėjimus, poreikius, gabumus. Taip pat vaikui sudalomos sąlygos užsiimti jo mėgstama veikla, tenkinti saviraiškos poreikius (skaityti, piešti, žaisti, siuvinėti, siūti, lipdyti iš molio ir kita).</p> <p>7.5. Vaikui pagal galimybes ir poreikius sudaromos sąlygos saugiai naudotis informacinėmis technologijomis ir kitomis priemonėmis, reikalingomis jo ugdymuisi, atitinkančiomis vaiko brandą, įgūdžius ir interesus (tais atvejais, kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre). Esant poreikiui, vaikui taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita).</p> <p>7.6. Vaikui parenkamos ugdymosi, socializacijos programos, atitinkančios jo brandą, gebėjimus ir poreikius.</p> <p>7.7. Turi būti ugdomas vaiko supratimas apie šeimą, lyčių skirtumus ir profesijos įgijimo reikšmę.</p> <p>7.8. Vaikui padedama ugdyti pagalbą kitiems vaikams ir suaugusiems asmenims, neatsižvelgiant į tų asmenų fizinę, socialinę padėtį, pilietybę, etninę kilmę, religiją, rasę ir kita</p>
8.	Vaikui užtikrinamas socialinių ryšių su jo šeima, artimaisiais giminaičiais, bendruomenės nariais ar institucijomis palaikymas ir stiprinimas	<p>8.1. Vaikui padedama suvokti priklausomybės šeimai ir pagalbos jai reikšmę, plėtoti ir stiprinti stabilius tarpusavio ryšius tarp vaiko ir jo tėvų (globėju, rūpintoju) ar kitų artimųjų giminaičių.</p> <p>8.2. Vaikui yra užtikrinama, kad teikiant socialinę globą iškilusios problemos, susijusios su vaiko poreikiais ir interesais, bus sprendžiamos bendradarbiaujant su jo tėvais (globėju, rūpintoju).</p> <p>8.3. Vaikui užtikrinama, kad, esant atvejams, kai vaikas patiria išnaudojimą ar smurtą šeimoje, bus nedelsiant suteikta socialinio darbuotojo pagalba ir tarpininkavimas, pasitelkiant VTAT atstovus ir savivaldybės socialinius darbuotojus.</p> <p>8.4. Vaikas yra mokomas bendrauti ir užmegzti ryšius su bendraamžiais ir suaugusiais asmenimis, skiepijamas supratimas apie socialinių ryšių svarbą žmogaus gyvenime</p>
9.	Vaikui padedama įgyti socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių	<p>9.1. Skatinami pozityvūs vaiko santykiai su kitais vaikais, socialinės globos įstaigos personalu, su tėvais (globėju, rūpintoju), sukuriant jaukią ir malonią, nesukeliančią stresinių situacijų, aplinką.</p> <p>9.2. Vaikui skiepijami namų ūkio, biudžeto tvarkymo, pirkimo ir kiti kasdieniniame žmogaus gyvenime būtini įgūdžiai, motyvuojantys vaiką ir padėsiantys užtikrinti kiek įmanoma didesnę vaiko savarankiškumą ateityje. Vaikui užtikrinama pagalba atliekant buitinius darbus ir ugdant savitvarkos gebėjimus, aprūpinama priemonėmis, padedančiomis lavinti bei palaikyti vaiko dėl sveikatos būklės prarastus ar neįgytus socialinius įgūdžius.</p> <p>9.3. Ugdomi vaiko savarankiškumo, savitarnos ir visuomenei priimtino elgesio įgūdžiai už socialinės globos įstaigos ar jo namų ribų.</p> <p>9.4. Vaikas mokomas etiketo, atsižvelgiant į jo specialiuosius poreikius, amžių, lytį, brandą.</p> <p>9.5. Vaikui pagal jo amžių, brandą, sveikatos būklę, specialiuosius poreikius užtikrinamas asmens higienos įgūdžių bei savitvarkos gebėjimų kasdieninėje veikloje ugdymas bei lavinimas.</p> <p>9.6. Vaikui pagal jo amžių ir brandą suteikiamos žinios profesinio orientavimo klausimais</p>
IV sritis. Aplinka		
10.	Vaikui garantuojama saugi bei jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta ir aplinka (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre)	<p>10.1. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama lengvai pasiekiamą dienos socialinės globos centro vieta. Esant poreikiui, suteikiamos specialaus transporto paslaugos vaikui atvežti į dienos socialinės globos centrą ir parvežti iš jo.</p> <p>10.2. Vaikui užtikrinama, kad dienos socialinės globos centro patalpų išplanavimas ir įrengimas atitinka šio tipo įstaigos paskirtį, šio tipo statiniams galiojančias statybos projektavimo, sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus bei tenkina vaikų poreikius.</p>

		<p>10.3. Vaikui užtikrinama saugi ir nuo pašalinių asmenų, galinčių daryti jam žalą, apsaugota teritorija.</p> <p>10.4. Specialiųjų poreikių turinčiam vaikui turi būti pritaikyta teritorija ir dienos socialinės globos centro patalpos.</p> <p>10.5. Vaikas saugiai naudojasi poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis dienos socialinės globos centro teritorijoje arba už dienos socialinės globos centro teritorijos ribų, kuriose teikiant socialinę globą vaikas ilsisi, žaidžia ar sportuoja</p>
11.	Vaikas gauna socialinę globą patogiose, jaukiose, jo poreikiams pritaikytose patalpose	<p>11.1. Vaikui garantuojamas dienos socialinės globos centro patalpų išplanavimas ir įrengimas, atitinkantis teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus ir užtikrinantis sąlygas vaikui ugdytis, laisvalaikį praleisti ir kitiems vaiko poreikiams tenkinti. Patalpos aprūpintos visais reikalingais baldais ir inventoriumi. Vaikui su sunkia negalia įrengiamos patalpos poilsio dienoms metu (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre).</p> <p>11.2. Vaikui socialinės globos teikimo vietoje sudaroma saugi, sveikatos būklės pakenkimų ar fizinių sužalojimų nesukelianti aplinka.</p> <p>11.3. Vaikui socialinė globa teikiama šiltose, gerai vėdinamose patalpose, atitinkančiose teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre).</p> <p>11.4. Esant poreikiui, vaikui sudaroma privati erdvė, atskiriant bendro naudojimo patalpą širma ar kitomis priemonėmis (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre).</p> <p>11.5. Vaikui pagal jo amžių, brandą, lytį ir sveikatos būklę užtikrinamas privatus naudojimas reikalingomis asmens higienos patalpomis, aprūpintomis būtinomis higienos priemonėmis.</p> <p>11.6. Kai vaikui socialinė globa teikiama namuose ir pagal įvertintus vaiko specialiuosius poreikius reikia pritaikyti vaiko gyvenamąją vietą, esant poreikiui, socialinės globos įstaiga tarpininkauja dėl gyvenamosios patalpos pritaikymo vaiko specialiesiems poreikiams tenkinti</p>
V sritis. Personalas		
12.	Vaikams socialinę globą teikiančio personalo skaičius ir struktūra yra suformuota atsižvelgiant į vaikų skaičių, jų negalią	<p>12.1. Personalo ir vaikų skaičiaus santykis garantuoja vaikui teikiamos socialinės globos kokybę.</p> <p>12.2. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) garantuojama, kad vaikui sudarytas ISGP bus įgyvendinamas užtikrinant personalo (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, socialinių pedagogų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, pedagogų, psichologų ir kitų specialistų) skaičių pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus ir vaiko poreikius.</p> <p>12.3. Vaikui su sunkia negalia turi būti užtikrintas didesnis paslaugas teikiančio personalo (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, socialinių pedagogų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų ir kitų specialistų) skaičius</p>
13.	Vaiko poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su vaikais turintis personalas	<p>13.1. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad socialinės globos įstaigos vadovas turi aukštąjį išsilavinimą bei žinių pedagogikos, psichologijos, slaugos ir socialinio darbo srityse ir teisės aktų nustatyta tvarka yra įgijęs vadovo atestacijos pažymėjimą.</p> <p>13.2. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad paslaugas teikia personalas (socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, socialiniai pedagogai ir jų padėjėjai, sveikatos priežiūros specialistai, psichologai ir kiti specialistai), turintis teisės aktų nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus.</p> <p>13.3. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad vaikui paslaugas teikiantis personalas nuolat kelia savo kvalifikaciją bei įgyja naujų žinių, reikalingų darbe.</p> <p>13.4. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad personalas savo darbe vadovaujasi bendražmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais.</p> <p>13.5. Vaiko tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad, priimdama darbuotojus ar telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos įstaigos administracija įsitikins jų tinkamumu dirbti su vaikais.</p> <p>13.6. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiškai prižiūrima socialinės globos įstaigos specialistų.</p>

		<p>13.7. Vaiko problemoms kompleksiskai spręsti užtikrinamas personalo komandinis darbas. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama, kad socialinės globos įstaiga bendradarbiaus su VTAT, švietimo, sveikatos priežiūros, teisėsaugos ir kitomis institucijomis.</p> <p>13.8. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinami profesionalūs personalo veiksmai. Taip pat užtikrinama, kad tais atvejais, kai vaiko veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeis vaiko teisių ir jo teisėtų interesų.</p> <p>13.9. Personalo, vaiko ir tėvų (globėjų, rūpintojų) santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais.</p> <p>13.10. Socialinės globos įstaigos administracija personalui užtikrina priemonių, padedančių apsaugoti nuo užkrečiamųjų ligų, taikymą</p>
VI sritis. Valdymas ir administravimas		
14.	Socialinės globos įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktų nustatytus dokumentus	14.1. Socialinę globą vaikui teikia socialinės globos įstaiga, turinti visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus. 14.2. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinamas su vaiku susijusios informacijos ir dokumentų tvarkingas kaupimas vaiko byloje bei joje esamos informacijos konfidencialumas
15.	Palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio tobulėjimo bei kokybės siekimo aplinka	<p>15.1. Personalui sudaroma profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės kelti profesinę kvalifikaciją.</p> <p>15.2. Skatinamos personalo iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų vaiko problemoms spręsti.</p> <p>15.3. Vaikui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška socialinės globos įstaigos darbuotojų, kitų specialistų pagalba.</p> <p>15.4. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, socialinės globos įstaigai nuolat atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įšivertinimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>15.5. Vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas) turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka</p>
16.	Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus	<p>16.1. Vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas) ir socialinės globos įstaigos personalas gali kreiptis į socialinės globos įstaigos administraciją dėl iškilusių problemų ir sulaukti supratimo bei palaikančios konstruktyvios reakcijos jas sprendžiant.</p> <p>16.2. Vaiko tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinama socialinės globos įstaigos darbuotojų operatyvi, geranoriška reakcija į jų skundus ir suteikiama pagalba, sprendžiant juose keliamus klausimus.</p> <p>16.3. Dienos socialinės globos centre sudaromos sąlygos veikti dienos socialinės globos centro tarybai, galinčiai teikti pasiūlymus administracijai ir daryti įtaką dienos socialinės globos centro veiklai.</p> <p>16.4. Vaikui ir tėvams (globėjui, rūpintojui) garantuojama, kad socialinės globos įstaigos valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsvarstant socialinės globos įstaigai aktualių teisės aktų pasikeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius, aptariant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo ir socialinės globos įstaigos įšivertinimo išvadas ir rekomendacijas</p>
17.	Socialinės globos įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, viešumo principais	<p>17.1. Socialinės globos įstaiga rengia ir reguliariai atnaujina informacinį biuletinį, kuriame pateikiama informacija apie socialinės globos įstaigą, teikiamas paslaugas, personalą ir kita.</p> <p>17.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis socialinės globos įstaigos strateginiu bei metiniu veiklos planais, rengiamais įtraukiant dienos socialinės globos centro tarybos, VTAT atstovus, savivaldybės socialinius darbuotojus ir bendruomenės atstovus.</p> <p>17.3. Siekdama teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitomis kontrolės institucijomis.</p> <p>17.4. Socialinės globos įstaiga užtikrina metinių ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui ir kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka</p>

**SENYVO AMŽIAUS ASMENŲ IR SUAUGUSIŲ ASMENŲ SU NEGALIA ILGALAIKĖS
(TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS SOCIALINĖS
GLOBOS NAMAMS**

Eil. Nr.	Socialinės globos normų turinys	Socialinės globos normų charakteristikos
I sritis. Paslaugų paskyrimas, planavimas ir asmens apgyvendinimas		
1.	Senyvo amžiaus asmeniui ir suaugusiam asmeniui su negalia (toliau vadinama – asmuo) ar jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams užtikrinama galimybė susipažinti su socialinės globos namais	1.1. Asmeniui suteikiama galimybė jam priimtina forma pareikšti savo nuomonę apie socialinės globos namų parinkimą. 1.2. Asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams yra prieinama informacija apie socialinės globos namus, teikiamas paslaugas, personalą ir kita. 1.3. Asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams pageidaujant ir suderinus su socialinės globos namų administracija, sudaromos sąlygos apsilankyti socialinės globos namuose prieš pradėdant asmeniui teikti socialinę globą
2.	Užtikrinamas asmens socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku asmens poreikių vertinimu, laikantis socialinės globos skyrimo bei apgyvendinimo socialinės globos namuose procedūros	2.1. Asmeniui socialinė globa socialinės globos namuose pradėdama teikti pagal asmens ar jo globėjo, rūpintojo, prašymą ir, kai socialines paslaugas organizuoja savivaldybė, savivaldybės sprendimą skirti asmeniui ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą socialinės globos namuose, teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus asmens socialinės globos poreikį. 2.2. Ilgalaikėi (trumpalaikėi) socialinei globai senų žmonių socialinės globos namuose, specializuotuose socialinės globos ir slaugos namuose, specialiuosiuose socialinės globos namuose, grupiniuose gyvenimo namuose senyvo amžiaus asmenims gali būti apgyvendinami senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir senatvės pensijos amžių sukakę asmenys su sunkia negalia) ar dalinis nesavarankiškumas. 2.3. Ilgalaikėi (trumpalaikėi) socialinei globai socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia, grupiniuose gyvenimo namuose suaugusiems asmenims su negalia gali būti apgyvendinami suaugę darbingo amžiaus asmenys su negalia, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir suaugę asmenys su sunkia negalia) bei dalinis nesavarankiškumas. 2.4. Į socialinės globos namus negali būti priimami asmenys, sergantys aktyviaja tuberkulioze, ūmiais infekciniais, somatiniais bei kitais susirgimais, galinčiais kelti grėsmę kitų socialinės globos namuose gyvenančių asmenų sveikatai (jeigu įstaigų nuostatai nenumato kitaip). 2.5. Asmeniui užtikrinama, kad bus įvertinti visi asmens sveikatos, specialieji, socialinių įgūdžių ugdymo ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į asmens individualias savybes bei ypatumus, susijusius su amžiumi, etnine kilmė, kalba, religija, lytimi, rasine priklausomybe ir kita. 2.6. Asmens poreikių vertinimo procese užtikrinamas paties asmens, visų reikalingų specialistų dalyvavimas. 2.7. Detaliai vertindami asmens konkrečių paslaugų poreikius, socialinės globos namai įvertina ir savo įstaigos galimybes šias paslaugas suteikti. Jei socialinės globos namai neturi galimybių suteikti asmeniui būtinų paslaugų, apie tai turi būti informuojamas asmuo ar jo globėjas, rūpintojas ir savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti socialinę globą asmeniui socialinės globos namuose (tais atvejais, kai asmuo apgyvendinamas savivaldybės sprendimu). Šiuo atveju tęsti socialinės globos teikimą asmeniui leidžiama tik gavus raštišką asmens ar jo globėjo, rūpintojo sutikimą. 2.8. Asmeniui užtikrinama, kad, pasikeitus asmens sveikatos būklei, jo poreikiams ar kitoms aplinkybėms, bus inicijuojamas asmens socialinės globos poreikio pervertinimas
3.	Asmeniui ar jo globėjui, rūpintojui yra garantuojamas sutarties, atitinkančios	3.1. Socialinė globa asmeniui teikiama pagal asmens ar jo globėjo, rūpintojo ir socialinės globos namų sutartį, kurioje numatomos socialinės globos teikimo sąlygos, teikimo laikas, abiejų šalių teisės, pareigos, atsakomybė ir kitos sąlygos.

	asmens geriausias teisėtus interesus, pasirašymas	<p>3.2. Asmuo jam priimtina forma iki sutarties pasirašymo turi būti supažindinamas su socialinės globos namų vidaus tvarkos taisyklėmis ar kitais dokumentais, reglamentuojančiais gyvenimą socialinės globos namuose.</p> <p>3.3. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas informuojamas, kad sutartis gali būti nutraukta asmens ar jo globėjo, rūpintojo arba socialinės globos namų iniciatyva. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas žino, kad, prieš nutraukiant sutartį socialinės globos namų iniciatyva, bus informuotas asmuo, jo globėjas, rūpintojas ir savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti asmeniui socialinę globą socialinės globos namuose (tais atvejais, kai asmuo socialinės globos namuose apgyvendinamas savivaldybės sprendimu). Sutartis nutraukiama tik įsitikinus dėl asmens saugumo, socialinės globos jam tęstinumo</p>
4.	Asmeniui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau vadinama – ISGP)	<p>4.1. Socialinei globai asmeniui teikti sudaromas ISGP, kuriame pateikiama informacija apie asmens socialinius ryšius, šeimą, informacija iš šeimos gydytojo apie asmens sveikatos būklę, numatoma, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos uždavinių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos, psichologinės ir kt.), kurios asmeniui bus teikiamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, kas patikslinta) ir kita.</p> <p>4.2. Socialinės globos namai užtikrina, kad ISGP bus parengtas laiku. Jį sudaro socialinės globos namų specialistai, esant poreikiui, dalyvaujant ir socialiniams darbuotojams savivaldybės institucijos nustatyta tvarka paskirtiems vertinti senyvo amžiaus asmenų ar asmenų su negalia (šeimų) socialinių paslaugų poreikį (toliau vadinama – savivaldybės socialiniai darbuotojai), kiti specialistai.</p> <p>4.3. Sudarant, peržiūrint ir tikslinant ISGP, yra užtikrinamas paties asmens dalyvavimas. Į asmens nuomonę, jei tai neprieštarauja jo interesams, esant galimybei, turi būti atsižvelgta.</p> <p>4.4. Asmeniui su sunkia negalia pagal įvertintus poreikius ISGP turi būti numatytos papildomos priemonės, suderintos su nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros priemonėmis</p>
5.	Asmeniui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP	<p>5.1. Asmeniui užtikrinama, kad, atsiradus naujoms, su asmens sveikatos būkle ar asmens poreikiais susijusioms aplinkybėms, ISGP yra peržiūrinamas ir tikslinamas.</p> <p>5.2. Peržiūrėtame ir patikslintame ISGP turi būti pateikiama socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų rezultatų analizė, įvertinami asmens paslaugų poreikių pokyčiai bei numatomos naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu.</p> <p>5.3. Asmens globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams, jei tai neprieštarauja asmens interesams, užtikrinama galimybė nuolat palaikyti ryšį su asmeniu ir socialinės globos namais, gauti informaciją apie ISGP sudarymo ir vykdymo eigą</p>
II sritis. Asmens gerovės užtikrinimas teikiant socialinę globą		
6.	Teikiant socialinę globą, siekiama užtikrinti asmens geriausią interesą, laiku organizuojant tinkamas sveikatos priežiūros paslaugas, užtikrinančias asmens fizinę ir psichikos sveikatą	<p>6.1. Asmeniui socialinės globos namai užtikrina teisę pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą ar gydytoją toje savivaldybės teritorijoje, kurioje yra socialinės globos namai, vadovaujantis sveikatos priežiūrą reglamentuojančiais teisės aktais.</p> <p>6.2. Asmeniui užtikrinamas aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis paslaugų organizavimas laiku, vadovaujantis šių paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais.</p> <p>6.3. Esant būtinybei, socialinės globos namai organizuoja slaugos ar kitas pirminės sveikatos priežiūros paslaugas.</p> <p>6.4. Asmeniui yra užtikrinama, kad, teikiant socialinę globą ir iškilus problemoms, susijusioms su asmens sveikatos būklės pasikeitimais, saugumu ar kitomis aplinkybėmis, apie tai nedelsiant informuojami asmens globėjas, rūpintojas, esant poreikiui ir galimybėms – kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai. Asmuo žino, kad jis nebus paliekamas be specialisto priežiūros, jei to reikalauja asmens sveikatos būklė.</p> <p>6.5. Medikamentai saugojami, gaunami ir vartojami pagal reikalavimus, kuriuos nustato sveikatos priežiūrą reglamentuojantys teisės aktai bei socialinės globos namų vidaus tvarkos taisyklės, kiti socialinės globos namų veiklą reglamentuojantys dokumentai.</p> <p>6.6. Asmeniui gali būti suteikiama teisė vartoti medikamentus ir paties asmens ar jo globėjo, rūpintojo nuožiūra, asmeniui ar jo globėjui, rūpintojui prisiimant atsakomybę už galimas pasekmes.</p>

		6.7. Užtikrinama asmens apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, pilietybės, sveikatos būklės, asmeninių savybių ir kita. Užtikrinant asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pasikeitimu (pablogėjimu) ar asmens teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys bei priimami sprendimai jų prevencijos ateityje tikslais
7.	Mirštančiam asmeniui suteikiama kvalifikuota priežiūra ir dvasinė pagalba, užtikrinanti pagarbą bei supratimą	7.1. Užtikrinama galimybė mirštančiajam išreikšti valią dėl jo asmeninių daiktų tvarkymo, palaidojimo ir kitų su asmens mirtimi susijusių dalykų. 7.2. Asmeniui mirštant, garantuojamas jo dvasinių, socialinių, psichologinių, fizinių, religinių reikmių tenkinimas, užtikrinant privatumą ir orumą. 7.3. Asmeniui užtikrinama, kad, jam mirštant, socialinės globos namai praneša apie jo būklę jo globėjui, rūpintojui, šeimos nariams, o esant poreikiui ir galimybėms, ir artimiesiems giminaičiams ir sudaro galimybes jiems būti prie mirštančiojo, jei asmuo taip pageidauja (pageidavo)
III sritis. Asmens įvairiapusių poreikių užtikrinimas		
8.	Asmeniui sudaroma galimybė gauti socialinę globą, atitinkančią jo poreikius ir savarankiškumo lygį	8.1. Asmeniui pagal jo poreikius ir savarankiškumo lygį užtikrinama socialinė globa ir kitos jo interesus atitinkančios paslaugos, kaip nustatyta ISGP. 8.2. Asmens kasdieninis gyvenimas ir veikla organizuojami lanksčiai, siekiant suderinti asmens pageidavimus ir socialinės globos namų galimybes. 8.3. Asmens kasdieninė veikla organizuojama ir buitines paslaugas teikiamos taip, kad palaikytų, skatintų ir motyvuotų asmenį būti kuo savarankiškesni (gamintis maistą savo reikmėms, tvarkyti gyvenamąjį kambarį ir kita.). Esant poreikiui, asmeniui užtikrinama pagalba atliekant buitines, savitvarkos, saviraiškos funkcijas bei aprūpinama priemonėmis, padedančiomis lavinti bei palaikyti asmens dėl sveikatos būklės neturimus ar prarastus įgūdžius. 8.4. Asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės neturi ar yra praradęs kalbos ar kitus bendravimo gebėjimus, yra taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita)
9.	Asmeniui užtikrinama aplinka, pagrįsta abipusiu asmens ir socialinės globos namų darbuotojų pasitikėjimu, pagarba ir meile, kurioje jis jaučiasi vertinamas ir saugus	9.1. Asmuo išklausomas, vertinama jo nuomonė, gyvenimiška patirtis, siekiama asmens ir personalo tarpusavio supratimo. Asmuo turi teisę išsakyti pageidavimus dėl asmenį aptarnaujančio personalo, dėl gyvenamojo kambario kaimyno (-ų) pasirinkimo ir kita. 9.2. Socialinės globos namuose apsigyvenęs asmuo supažindinamas su socialinės globos namų darbuotoju – „savu asmeniu“. Asmeniui užtikrinama, kad šiam darbuotojui, kuris juo rūpinasi, prižiūri ir išklauso, jis galės patikėti savo problemas. „Savas asmuo“ parenkamas, atsižvelgiant į asmens nuomonę. 9.3. Asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinamas laisvas politinių pažiūrų pasirinkimas, galimybė viešai reikšti savo nuomonę, neribojamos galimybės dalyvauti visuomeninėje veikloje. Asmuo turi teisę rinktis dalyvavimą pagalbos sau grupėse ar kitoje grupinėje veikloje socialinės globos namuose ar už jų ribų. 9.4. Esant poreikiui, asmeniui padedama kontroliuoti elgesį stresinėse situacijose, krizių, netekčių metu, tarpininkaujama, kad būtų išspręsti konfliktai, siūlant specialistų pagalbą, pagalbos sau grupes, susitikimus su dvasininkais ar artimaisiais. 9.5. Asmens dalyvavimas, aktyvumas bei prisidėjimas prie bendros socialinės globos namų gerovės kūrimo yra skatinamas ir palaikomas
10.	Asmeniui padedama užmegzti ir palaikyti socialinius ryšius su šeimos nariais, artimaisiais giminaičiais, kitais socialinės globos namų gyventojais, bendruomene	10.1. Socialinės globos namai tarpininkauja, kad asmuo atkurtų nutrūkusius ryšius su šeimos nariais, artimaisiais giminaičiais, draugais, pažįstamais, jei tai neprieštarauja asmens interesams. Esant poreikiui, padeda palaikyti kontaktus su bendruomene, asociacijomis ir kita. Socialinės globos namuose apgyvendinus vienos šeimos narius, kiek įmanoma, yra skatinamas jų bendravimas ir tarpusavio ryšių stiprinimas. 10.2. Esant poreikiui, asmeniui yra sudaromos galimybės bendrauti laiškais, telefonu, internetu. 10.3. Asmuo yra skatinamas bendrauti su kitais socialinių globos namų gyventojais, gerbiant kito asmens norus, interesus bei požiūrį. 10.4. Asmeniui užtikrinamas bendradarbiavimas su reikalingomis institucijomis, sprendžiant asmens paslaugų organizavimo ir kasdieninio gyvenimo problemas
11.	Asmeniui užtikrinamas tinkamas maitinimo organizavimas, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę ir	11.1. Asmuo gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį, reikiamą kiekį energetinių verčių bei reikiamą kaloringumą turintį maitinimą. Atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę, užtikrinamas asmeniui reikalingas maisto racionas, maitinimo dažnumas.

	individualius asmens poreikius	<p>11.2. Asmeniui sudaroma galimybė jam suprantama forma kasdien susipažinti su meniu, pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ar patiekalų asortimento, į kuriuos, esant galimybei, turi būti atsižvelgta.</p> <p>11.3. Asmeniui sudaromos sąlygos bet kuriuo metu, esant poreikiui, išgerti šiltos kavos ar arbatos.</p> <p>11.4. Asmeniui pagal jo savarankiškumo lygį, galimybes ir pageidavimus sudaromos sąlygos užsiimti maisto savo poreikiams ruošimu, stalo serviravimu ar panašia veikla.</p> <p>11.5. Esant būtinumui, asmeniui užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba valgant</p>
IV sritis. Asmens teisių apsauga		
12.	Užtikrinamos ir ginamos asmens teisės, neatsižvelgiant į asmens veiksnumą ar sveikatos būklę	<p>12.1. Asmuo su visais jo pageidaujama asmenimis gali pasimatyti pagal socialinės globos namų vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose socialinės globos namų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta ir su socialinės globos namų taryba aptartą tvaiką, išskyrus atvejus, kai tie pasimatymai kelia pavojų jo ar aplinkinių sveikatai ar saugumui.</p> <p>12.2. Jeigu neveiksnaus (ribotai veiksnus) asmens globėju, rūpintoju paskirtas fizinis asmuo, socialinės globos namai nuolat palaiko ryšius ir bendradarbiauja su asmens globėju, rūpintoju, o esant poreikiui, praneša atitinkamai institucijai apie netinkamai vykdomas globėjo, rūpintojo funkcijas.</p> <p>12.3. Jeigu neveiksnaus (ribotai veiksnus) asmens globėjas, rūpintojas yra socialinės globos namai, socialinės globos namų administracija užtikrina visapusišką šio asmens interesų atstovavimą, globos, rūpybos funkcijų vykdymą.</p> <p>12.4. Neveiksnaus ar ribotai veiksnus asmens nuomonė, siekiant užtikrinti jo geriausią interesą, turi būti išklausa ir vertinama.</p> <p>12.5. Pagerėjus asmens sveikatos būklei ar atsiradus kitoms aplinkybėms, galinčioms daryti įtaką asmens neveiksnumui (ribojamam veiksnumui), socialinės globos namai kreipiasi į atitinkamas institucijas dėl neveiksnumo (ribojamo veiksnumo) peržiūrėjimo inicijavimo.</p> <p>12.6. Asmens pageidavimu asmeniui sudaromos sąlygos be pašalinių asmenų gauti konsultacijas ir kitas paslaugas turtais, finansiniais, draudimo, testamentu sudarymo ir kitais klausimais.</p> <p>12.7. Asmens pinigai ir materialinės vertybės administruojami teisės aktų nustatyta tvarka bei tvarkomi pagal socialinės globos namų vadovo patvirtintą gyventojų pinigų ir kitų materialinių vertybių laikymo ir saugojimo tvarką, kuri užtikrina asmens interesus saugant, naudojant ir apskaitant asmens pinigus ir materialines vertybes.</p> <p>12.8. Asmens saugumas jo gyvenamajame kambaryje užtikrinamas nepažeidžiant jo privatumo ir orumo. Esant būtinumui, asmuo gali būti perkeltas į kitą kambarį ar apgyvendintas su kitu asmeniu, tačiau tik apie tai iš anksto pranešus asmeniui ir gavus jo sutikimą.</p> <p>12.9. Asmuo yra supažindintas su savo teise kreiptis į socialinės globos namų administraciją, personalą ar institucijas už socialinės globos namų ribų dėl įvykusios ar galimos fizinės, psichologinės, materialinės ar finansinės, seksualinės prievartos, diskriminacijos ar kitų asmens teisių pažeidimų. Asmens kreipimosi teisė neturi būti varžoma.</p> <p>12.10. Asmeniui užtikrinama, kad tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, asmens saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeis jo teisių ir jo teisėtų interesų.</p> <p>12.11. Socialinės globos namuose tarpininkaujama, kad asmuo atliktų pilietines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka</p>
13.	Asmeniui yra užtikrinama, kad jo nuomonė, problemos, nusiskundimai bus išklausti, išanalizuoti ir į juos bus konstruktyviai reaguojama	<p>13.1. Jokiomis priemonėmis nėra varžoma asmens laisvė išsakyti savo nuomonę, pageidavimus ar kritines pastabas dėl problemų, iškilusių teikiant socialinę globą, į kurias socialinių globos namai operatyviai ir konstruktyviai reaguoja.</p> <p>13.2. Asmuo yra supažindintas su nusiskundimų, prašymų pateikimo bei jų nagrinėjimo socialinės globos namuose procedūra ir žino, kad, baigus nagrinėti skundą ar prašymą, jis bus jam priimtina forma supažindintas su gautomis išvadomis bei sprendimais.</p> <p>13.3. Socialinės globos namuose veikia socialinės globos namų taryba, į kurios pateiktus pagrįstus pasiūlymus socialinės globos namų administracija atsižvelgia organizuodama namų veiklą</p>

14.	Asmuo gali būti pašalintas iš socialinės globos namų už socialinės globos namų vidaus tvarkos taisyklių ar teisėtvarkos pažeidimus tik nuodugnai išnagrinėjus šių pažeidimų priežastis ir neradus kitų efektyvių būdų paveikti asmens neigiamą elgesį	<p>14.1. Asmuo žino, kad už dažnus vidaus tvarkos taisyklių ar teisėtvarkos pažeidimus jis gali būti pašalintas iš socialinės globos namų.</p> <p>14.2. Asmeniui užtikrinama, kad, svarstant jo pašalinimo iš socialinės globos namų klausimą, bus pakviestas dalyvauti pats asmuo, globėjas, rūpintojas, socialinės globos namų darbuotojai, dirbę su gyventoju, asmeniui priskirtas „savas asmuo“, socialinės globos namų tarybos atstovai, savivaldybės socialiniai darbuotojai ir kiti savivaldybės atstovai.</p> <p>14.3. Asmeniui užtikrinama, kad iki jo pašalinimo iš socialinės globos namų, bus sprendžiamas jo socialinės globos tęstinumo ir saugumo klausimas. Prieš pašalinant asmenį iš socialinės globos namų, turi būti įsitikinta dėl jo saugumo ir galimybių savarankiškai gyventi arba socialinės globos tęstinumo savivaldybėje užtikrinimo</p>
15.	Asmeniui užtikrinama galimybė išvykti laikinai ar visam laikui, siekiant užtikrinti asmens geriausią interesą	<p>15.1. Teikiant ilgalaikę socialinę globą asmeniui užtikrinama, kad jis gali laikinai savo noru (iki 90 kalendorinių dienų per metus) išvykti iš socialinės globos namų pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius ir pažįstamus, išlaikant jam galimybę grįžti į socialinės globos namus tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir buvo apgyvendintas, remiantis socialinės globos namų vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose socialinės globos namų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka.</p> <p>15.2. Asmens išvykimo gydytis į sveikatos priežiūros įstaigą trukmė nėra ribojama.</p> <p>15.3. Socialinės globos namai įsitikina, kad laikino išvykimo savo noru pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius, pažįstamus metu asmuo bus prižiūrėtas ir juo bus tinkamai pasirūpinta.</p> <p>15.4. Neveiksnaus (ribotai veiksnus) asmens laikino išvykimo atveju socialinės globos namų administracija su asmeniu, pas kurį neveiksnaus (ribotai veiksnus) asmuo išvyksta (išskyrus teismo sprendimu paskirtą globėją, rūpintoją), sudaro sutartį, kurioje pastarasis įsipareigoja tinkamai prižiūrėti neveiksnų (ribotai veiksnų) asmenį. Tokio pobūdžio sutartis sudaroma tik socialinės globos namų administracijai turint asmens, pas kurį išvyksta neveiksnaus (ribotai veiksnus) asmuo, gyvenamosios vietos savivaldybės išvadas dėl šio asmens ir šeimos galimybių tinkamai prižiūrėti neveiksnų (ribotai veiksnų) asmenį jo laikino išvykimo laikotarpiu.</p> <p>15.5. Asmuo, globėjas, rūpintojas ar kitas asmuo, pas kurį laikinai išvykstama, yra supažindinamas su laikino išvykimo iš socialinės globos namų tvarka, prieš išvykstant raštu patvirtinama, kad visais laikino išvykimo atvejais asmuo laikysis teisės aktų nustatytų įsipareigojimų socialinės globos namams ir mokės už socialinę globą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>15.6. Asmuo, kuris yra veiksnus, savo noru iš socialinės globos namų gali išvykti visam laikui, socialinės globos namų administracijai įsitikinus, kad asmeniui bus užtikrintos tinkamos gyvenimo sąlygos, paslaugos bendruomenėje ar kad jis galės savarankiškai gyventi.</p> <p>15.7. Neveiksnaus (ribotai veiksnus) asmuo visam laikui gali išvykti tik pas teismo paskirtą globėją, rūpintoją</p>
V sritis. Aplinka ir būstas		
16.	Asmeniui garantuojama saugi, gerai sutvarkyta ir jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta bei jos aplinka	<p>16.1. Socialinės globos namų vieta, kuri yra nesunkiai pasiekiamą visuomeniniu transportu, sudaro galimybes asmeniui dalyvauti bendruomenės gyvenime ir skatina asmens socialinę integraciją į bendruomenę.</p> <p>16.2. Asmeniui užtikrinama, kad socialinės globos namų teritorijos, bendro naudojimo patalpų bei gyvenamųjų patalpų išplanavimas ir įrengimas atitinka socialinės globos namų paskirtį, šio tipo statiniams galiojančias statybos projektavimo, sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus bei tenkina senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia poreikius.</p> <p>16.3. Asmuo, turintis specialiųjų poreikių, yra aprūpinamas reikalingomis techninės pagalbos priemonėmis bei saugumą garantuojančia įranga, jam užtikrinama pritaikyta aplinka, reikalinga kasdieniniam gyvenimui bei paslaugoms gauti.</p> <p>16.4. Asmeniui užtikrinamos galimybės lengvai judėti socialinės globos namų teritorijoje ir patalpose, saugiai naudotis poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis socialinės globos namų teritorijoje arba už socialinės globos namų teritorijos ribų.</p> <p>16.5. Asmeniui užtikrinama galimybė greitai (neišeinant iš savo gyvenamojo kambario) išsikviesti personalą, jeigu to reikalauja jo sveikatos būklė.</p> <p>16.6. Esant poreikiui ir būtinybei, asmeniui turi būti sudaryta galimybė pasinaudoti ryšių ir telekomunikacijų priemonėmis socialinės globos namuose</p>

17.	Asmuo naudojasi kasdieniniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jo privatumas ir orumas	<p>17.1. Asmuo gyvena socialinės globos namuose, kurių patalpos, t. y. gyvenamųjų kambarių, užimtumo, laisvalaikio organizavimo, valgomojo, virtuvėlės, skirtos individualiam maisto gaminimui, ir kita, pritaikytos gyvenimui ir būtinoms šio tipo socialinės globos namų gyventojų poreikiams tenkinti. Pagal socialinės globos namų galimybes ir gyventojų pageidavimus gali būti įrengtos ir kitos patalpos – maldos kambarys, biblioteka-skaitykla, pirtis, rūkomasis ir kita.</p> <p>17.2. Asmeniui užtikrinamas privatumą suteikiantis gyvenamasis plotas, atitinkantis teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus.</p> <p>17.3. Asmuo gali naudotis poilsiui bei užimtumui skirtais kambariais, įrengtais pagal gyventojų poreikius ir socialinės globos namų galimybes.</p> <p>17.4. Asmeniui užtikrinama, kad asmens higienos patalpos – tualetai, prausimosi/maudymosi patalpos – yra lengvai ir greitai pasiekiamos, patogios naudotis, garantuojančios privatumą.</p> <p>17.5. Siekiant palaikyti ir stiprinti asmens savarankiškumą, asmeniui užtikrinama, kad higienos patalpos bus pritaikytos specialiesiems poreikiams, aprūpintos reikalinga įranga bei būtinomis asmens higienos priemonėmis.</p> <p>17.6. Esant asmens pageidavimui arba nustatytam poreikiui, asmeniui jo gyvenamajame kambaryje sudaroma privati erdvė, atskirta širma.</p> <p>17.7. Užtikrinama, kad tuo atveju, kai gyvenamajame kambaryje gyvena keli asmenys, derinami kambaryje gyvenančių asmenų interesai, šeimyniniai ryšiai, charakteriai, poreikiai, išklausančias asmens pageidavimus dėl kaimynų pasirinkimo ir įvertinant kiekvieno asmens sugebėjimą prisitaikyti prie gyvenamojo kambario kaimyno (-ų)</p>
18.	Asmens gyvenamoji aplinka yra kiek galima artimesnė namų aplinkai	<p>18.1. Asmens gyvenamasis kambarys sutvarkytas jaukiai, aplinka artima namų aplinkai.</p> <p>18.2. Asmuo gali užsirašinti savo gyvenamajame kambaryje, jeigu, įvertinus jo savarankiškumą, tai nesudaro pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui.</p> <p>18.3. Asmeniui sudaroma galimybė saugiai laikyti savo asmeninius daiktus, jei tai nesudaro pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui.</p> <p>18.4. Judėjimo negalią turinčiam asmeniui užtikrinama, kad jo gyvenamajame kambaryje langų aukštis ir lovos vieta sudarys galimybę stebėti aplinką pro langą sėdint ar gulint</p>
19.	Asmeniui užtikrinami reikalingi komunaliniai patogumai bei higieniška aplinka, skatinant jį patį pagal galimybes prisidėti prie tokios aplinkos kūrimo	<p>19.1. Asmuo gyvena šiltose, gerai vėdinamose ir tinkamai apšviestose patalpose, atitinkančiose teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus.</p> <p>19.2. Asmeniui garantuojama, kad visų socialinės globos namų patalpų tvarka ir švara užtikrina sveikas ir saugias gyvenimo juose sąlygas.</p> <p>19.3. Asmeniui sudaromos sąlygos dalyvauti kuriant higienišką aplinką – jam pačiam tvarkyti ir prižiūrėti savo gyvenamojo kambario, jeigu jis pageidauja, ir bendrų socialinės globos namų patalpų švarą bei tvarką, taip pat sudaromos sąlygos asmeniui pačiam skalbti savo drabužius, o esant būtinumui, laiku organizuojamas gyventojų drabužių ir patalynės skalbimas.</p> <p>19.4. Asmeniui jo gyvenamajame kambaryje užtikrinamos sąlygos skaityti ar užsiimti kita veikla, atsižvelgiant į asmens pageidavimus ir vadovaujantis teisės aktų nustatytais higienos reikalavimais įrengiant pakankamą gyvenamųjų kambarių apšvietimą</p>
VI sritis. Personalas		
20.	Socialinę globą teikiančio personalo struktūra yra suformuota atsižvelgiant į asmenų skaičių, jų specialiuosius poreikius ir interesus, turimą negalią	<p>20.1. Asmeniui užtikrinama, kad esamas personalo skaičiaus ir globojamų asmenų skaičiaus santykis būtų toks, kad garantuotų teikiamos socialinės globos kokybę ir tinkamą socialinės globos namų veiklos organizavimą.</p> <p>20.2. Asmeniui garantuojama, kad ISGP bus įgyvendinamas užtikrinant personalo (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, psichologų ir kitų specialistų), teikiančio paslaugas, skaičių, atitinkantį teisės aktų nustatytus reikalavimus ir asmens poreikius.</p> <p>20.3. Asmeniui su sunkia negalia ar asmeniui, kuris kartu yra ir socialinės rizikos suaugęs asmuo, turi būti užtikrintas didesnis personalo, teikiančio paslaugas (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, psichologų ir kitų specialistų), skaičius.</p> <p>20.4. Tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais asmens orumas užtikrinamas personalo profesionaliais veiksmais.</p> <p>20.5. Socialinės globos namai užtikrina asmeniui kokybiškos socialinės globos teikimą visą parą, numatydami teisės aktų reglamentuotą personalo ir globojamų asmenų skaičiaus santykį dieną ir naktį</p>

21.	Asmens poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su senyvo amžiaus asmenimis, suaugusiais asmenimis su negalia turintis personalas	<p>21.1. Asmeniui užtikrinama, kad socialinės globos namų vadovas turi aukštąjį išsilavinimą bei žinių sveikatos apsaugos, psichologijos, gerontologijos, paliatyvinės slaugos, socialinio darbo srityse ir yra įgijęs vadovo atestacijos pažymėjimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>21.2. Asmeniui užtikrinama, kad paslaugas teikia personalas (socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, sveikatos priežiūros specialistai, psichologai ir kiti), turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>21.3. Asmeniui užtikrinama, kad asmeniui paslaugas teikiantis personalas nuolat kels savo kvalifikaciją bei įgis naujų žinių, reikalingų darbe.</p> <p>21.4. Asmeniui užtikrinama, kad personalas savo darbe vadovaujasi bendražmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais.</p> <p>21.5. Asmeniui užtikrinama, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiškai prižiūrima socialinės globos namų specialistų.</p> <p>21.6. Asmeniui užtikrinama, kad, priimdama darbuotojus, telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos namų administracija įsitikins jų tinkamumu dirbti su senyvo amžiaus asmenimis, suaugusiais asmenimis su negalia.</p> <p>21.7. Socialinės globos namų administracija personalui užtikrina priemonių, padedančių apsisaugoti nuo užkrečiamų ligų, taikymą.</p> <p>21.8. Siekiant asmens problemas spręsti kompleksiskai, užtikrinamas personalo komandinis darbas ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Asmeniui užtikrinama, kad socialinės globos namai bendradarbiauja su sveikatos priežiūros, sveikatos, švietimo, teisėsaugos ir kitomis institucijomis.</p> <p>21.9. Asmeniui garantuojama, kad personalas užtikrina informacijos apie asmenį, jo globėją, rūpintoją, šeimos narius ar artimuosius giminaičius konfidencialumą.</p> <p>21.10. Personalas ir asmens santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais</p>
VII sritis. Valdymas ir administravimas		
22.	Socialinės globos namai turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus	<p>22.1. Asmeniui užtikrinama, kad socialinę globą jam teikia socialinės globos namai, turintys visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus.</p> <p>22.2. Asmeniui užtikrinamas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų tvarkingas kaupimas jo byloje bei joje esamos informacijos konfidencialumas.</p>
23.	Socialinės globos namuose palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio tobulėjimo bei kokybės siekimo aplinka	<p>23.1. Socialinės globos namų administracija personalui sudaro profesinį tobulėjimą motyvuojančią aplinką ir galimybes kelti profesinę kvalifikaciją. 23.2. Skatinamos personalo iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų asmens problemoms spręsti.</p> <p>23.3. Asmeniui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška socialinės globos namuose dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba.</p> <p>23.4. Asmeniui užtikrinama socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, socialinės globos namams nuolat atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>23.5. Asmuo, jo globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai turi turėti galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka</p>
24.	Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus, asmuo gali pareikšti savo nuomonę dėl socialinės globos namų veiklos	<p>24.1. Asmuo, jo globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai bei personalas gali kreiptis į socialinės globos namų administraciją dėl iškilusių problemų ir sulaukti supratimo bei palaikančios konstruktyvios reakcijos jas sprendžiant.</p> <p>24.2. Asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams užtikrinama socialinės globos namų darbuotojų operatyvi, geranoriška reakcija į jų skundus ir suteikiama pagalba sprendžiant juose keliamus klausimus.</p> <p>24.3. Socialinės globos namuose sudaromos sąlygos socialinės globos namų tarybos veiklai, kuri gali teikti pasiūlymus administracijai ir daryti įtaką tobulinant socialinės globos namų veiklą.</p> <p>24.4. Asmeniui garantuojama, kad socialinės globos namų valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsvairstant socialinės globos namams aktualių teisės aktų pasikeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius, aptariant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo ir socialinės globos namų įsivertinimo išvadas ir rekomendacijas</p>

25.	Socialinės globos namų veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais	<p>25.1. Socialinės globos namai rengia ir reguliariai atnaujina informacinį biuletinį, iš kurio galima sužinoti apie socialinės globos namų veiklą, gyvenimo juose sąlygas, teikiamas paslaugas ir kita.</p> <p>25.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis socialinės globos namų strateginiu bei metiniu veiklos planais, rengiamais įtraukiant socialinės globos namuose gyvenančius asmenis, globėjus, rūpintojus ir bendruomenę.</p> <p>25.3. Siekdami teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, socialinės globos namai bendradarbiauja su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitomis kontrolės institucijomis, vadovaujasi teikiamomis rekomendacijomis ir pan.</p> <p>25.4. Socialinės globos namai užtikrina ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui ir kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka</p>
-----	--	--

**SENYVO AMŽIAUS ASMENŲ IR SUAUGUSIŲ ASMENŲ SU NEGALIA DIENOS
SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS
CENTRAMS IR TEIKIANT DIENOS (TRUMPALAIKĖ) SOCIALINĘ GLOBĄ SENYVO
AMŽIAUS IR SUAUGUSIŲ ASMENŲ SU NEGALIA NAMUOSE**

Eil. Nr.	Socialinės globos normų turinys	Socialinės globos normų charakteristikos
I sritis. Paslaugų paskyrimas ir planavimas		
1.	Senyvo amžiaus asmeniui ir suaugusiam asmeniui su negalia (toliau vadinama – asmuo) ar jo globėjui, rūpintojui užtikrinama galimybė susipažinti su socialinės globos įstaiga ar jos teikiamomis paslaugomis	1.1. Prieš pradėdant teikti socialinę globą asmeniui dienos socialinės globos centre, pagal galimybes sudaromos sąlygos jame apsilankyti. 1.2. Asmeniui, globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams turi būti prieinama informacija apie socialinės globos įstaigos teikiamas paslaugas, personalą ir kita. Jeigu pageidauja, asmuo, globėjas, rūpintojas, kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai, suderinę su dienos socialinės globos įstaigos administracija, prieš pradėdant asmeniui teikti socialinę globą, gali apsilankyti dienos socialinės globos įstaigoje
2.	Asmeniui ar jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams užtikrinamas socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku asmens poreikių vertinimu, laikantis socialinės globos skyrimo procedūros	2.1. Asmeniui socialinė globa pradėdama teikti pagal asmens ar jo globėjo, rūpintojo prašymą ir, kai socialines paslaugas organizuoja savivaldybė, savivaldybės sprendimą skirti asmeniui dienos (trumpalaikė) socialinę globą, teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus asmens socialinės globos poreikį. 2.2. Užtikrinama, kad bus įvertinti asmens sveikatos, specialieji, socialinių įgūdžių ugdymo ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į asmens individualias savybes, situaciją jo šeimoje, ypatumus, susijusius su amžiumi, etnine kilme, kalba, pilietybe, religija, rasine priklausomybe ir kita. 2.3. Asmens poreikių vertinimo procese užtikrinamas paties asmens, visų reikalingų specialistų dalyvavimas. 2.4. Kiekvienam asmeniui užtikrinama, kad, pasikeitus jo sveikatos būklei, poreikiams ar kitoms aplinkybėms, bus inicijuojamas asmens socialinės globos poreikio pervertinimas. 2.5. Dienos socialinė globa senų žmonių socialinės globos centre ar dienos centre asmenims su negalia bei dienos (trumpalaikė) socialinė globa asmenų namuose gali būti teikiama senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims ir darbingo amžiaus suaugusiems asmenims su negalia, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir asmenims su sunkia negalia) ar dalinis nesavarankiškumas. 2.6. Į senų žmonių dienos socialinės globos centrą ar dienos centrą asmenims su negalia negali būti priimami asmenys, sergantys aktyviąja tuberkulioze, ūmiais infekciniais, somatiniais bei kitais susirgimais, galinčiais kelti grėsmę kitų dienos socialinės globos centrą lankančių asmenų sveikatai
3.	Asmeniui ar jo globėjui, rūpintojui yra garantuojamas sutarties, atitinkančios asmens geriausius teisėtus interesus, pasirašymas	3.1. Socialinė globa asmeniui teikiama pagal asmens ar jo globėjo, rūpintojo ir socialinės globos įstaigos sutartį, kurioje nustatomos socialinės globos teikimo sąlygos, teikimo laikas, abiejų šalių teisės, pareigos, atsakomybė ir kitos sąlygos. 3.2. Asmuo jam priimtina forma iki sutarties pasirašymo turi būti supažindinamas su dienos socialinės globos centro vidaus tvarkos taisyklėmis (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre). 3.3. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas informuojamas, kad sutartis gali būti nutraukta asmens ar jo globėjo, rūpintojo arba socialinės globos įstaigos iniciatyva. Asmuo žino, kad, prieš nutraukiant sutartį socialinės globos įstaigos iniciatyva, bus informuotas asmuo ar jo globėjas, rūpintojas, savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti asmeniui socialinę globą (tais atvejais, kai socialinė globa teikiama savivaldybės sprendimu)
4.	Asmeniui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau vadinama – ISGP)	4.1. Socialinei globai teikti sudaromas ISGP, kuriame pateikiama informacija apie asmenį, jo šeimą, informacija iš šeimos gydytojo apie asmens sveikatos būklę, numatoma, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos uždavinių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos priežiūros ir kitos), kurios asmeniui bus teikiamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, kas patikslinta) ir kita.

		<p>4.2. Socialinės globos įstaiga užtikrina, kad ISGP bus parengtas laiku. Jį sudaro socialinės globos įstaigos specialistai, esant poreikiui, dalyvaujant ir socialiniams darbuotojams, savivaldybės institucijos nustatyta tvarka paskirtiems vertinti senyvo amžiaus asmenų ar asmenų su negalia (šeimų) socialinių paslaugų poreikį (toliau vadinama – savivaldybės socialiniai darbuotojai), kitiems specialistams.</p> <p>4.3. Sudarant, peržiūrint ir tikslinant ISGP, yra užtikrinamas paties asmens dalyvavimas. Į asmens nuomonę, jei tai neprieštarauja jo interesams, kiek įmanoma, turi būti atsižvelgta.</p> <p>4.4. Asmeniui su sunkia negalia pagal įvertintus poreikius ISGP turi būti numatomos papildomos priemonės, suderintos su nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros priemonėmis</p>
5.	Asmeniui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir tikslinant ISGP	<p>5.1. Asmeniui užtikrinama, kad atsiradus naujoms, su asmens sveikatos būkle, paslaugų poreikiu ar kitoms su asmens poreikiais susijusioms aplinkybėms, ISGP yra peržiūrinamas ir tikslinamas.</p> <p>5.2. Peržiūrėtame ISGP turi būti pateikta socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų rezultatų analizė, įvertinami asmens paslaugų poreikių pokyčiai bei numatomos naujos priemonės, susijusios su naujų asmens ir jo šeimos poreikių tenkinimu.</p> <p>5.3. Asmeniui užtikrinama, kad socialinės globos įstaiga nuolat palaikys ryšį su asmens globėju, rūpintoju, esant poreikiui, kitais šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, pateiks informaciją apie ISGP sudarymo ir vykdymo eigą, jei tai neprieštarauja asmens interesams</p>
II sritis. Asmens gerovės užtikrinimas, teikiant jam asmeninę socialinę globą		
6.	Asmeniui sukuriama ir užtikrinama sveika ir saugi aplinka	<p>6.1. Socialinės globos teikimo metu asmuo gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį, reikiamą kiekį energetinių verčių bei reikiamą kaloriningumą turintį maitinimą, esant galimybėms, atsižvelgiant į asmens, globėjo, rūpintojo ar kitų šeimos narių, artimųjų giminaičių pageidavimus. Tais atvejais, kai asmens globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai pageidauja, kad asmeniui būtų teikiama socialinė globa be maitinimo (užtikrinami jį patys), maitinimas nėra organizuojamas. Esant būtinybei, asmens globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams suteikiamos konsultacijos dėl asmens maitinimo.</p> <p>6.2. Esant poreikiui, asmens globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai konsultuojami dėl tinkamos asmens priežiūros namuose ir asmeniui būtinų sveikatos priežiūros paslaugų užtikrinimo laiku.</p> <p>6.3. Esant poreikiui, tarpininkaujama, kad asmens globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai aprūpintų jį tinkama apranga, avalyne ir kitais asmeniniais daiktais, reikalingais ir būtinais atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę.</p> <p>6.4. Asmeniui yra užtikrinama, kad, teikiant socialinę globą ir iškilus problemoms, susijusioms su asmens sveikatos būklės pasikeitimais, saugumu ar kitomis aplinkybėmis, apie tai nedelsiant bus informuoti asmens globėjas, rūpintojas, esant poreikiui, kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai. Asmuo žino, kad jis nebus paliekamas be specialisto priežiūros, jei to reikalauja jo sveikatos būklė, o esant poreikiui, jam bus garantuojamas greitosios medicinos pagalbos iškviatimas.</p> <p>6.5. Asmeniui teikiant socialinę globą dienos socialinės globos centre, užtikrinama jo poreikius ir sveikatos būklę atitinkanti fiziškai saugi ir psichologiškai harmoninga aplinka.</p> <p>6.6. Asmens vartojami medikamentai jam pateikiami laiku, pagal gydytojo nurodymą.</p> <p>6.7. Užtikrinama asmens apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, sveikatos būklės, asmeninių savybių ir kita. Užtikrinant asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai dienos socialinės globos centre, susiję su asmens sveikatos būkle ar asmens teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys bei priimami sprendimai jų prevencijos ateityje tikslais</p>

7.	Asmeniui užtikrinama jo emocinius poreikius atitinkanti psichologinė aplinka, kurioje formuojami santykiai, pagrįsti tarpusavio pasitikėjimu ir pagarba	<p>7.1. Asmeniui, neatsižvelgiant į jo sveikatos būklę, lytį, rasę, pomėgius ar religinius įsitikinimus, ar jo globėjui, rūpintojui, esant poreikiui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams sudaromos galimybės laisvai išsakyti savo nuomonę ar pageidavimus bei teikti pasiūlymus asmeniui teikiamų paslaugų kokybės tobulinimo klausimais.</p> <p>7.2. Tarp asmens ir socialinę globą teikiančio personalo kuriami geranoriški, mandagūs, pasitikėjimu ir pagarba pagrįsti santykiai. Kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre, asmuo žino, kad visas savo problemas jis gali patikėti vienam dienos globos centro darbuotojui – „savam asmeniui“, kuris juo rūpinasi, prižiūri ir išklauso. „Savas asmuo“ parenkamas, atsižvelgiant į asmens nuomonę ir pageidavimus.</p> <p>7.3. Asmeniui sukuriama stabili, stresinių situacijų nesukelianti, teigiama emocinė aplinka, kurioje jam padedama suvokti savo ir kitų žmonių gyvenimo situacijas ir aplinkybes ir kurioje jis jaučiasi reikalingas, mylimas, saugus, ir tai nepriklauso nuo asmens elgesio ar poelgių, sąlygojamų jo sveikatos būklės</p>
III sritis. Asmens įvairiapusių poreikių užtikrinimas		
8.	Asmeniui sudaroma jo priežiūrai palanki bei prieinama ir patogi jo interesų raiškai aplinka	<p>8.1. Asmeniui sudarytos fizinio aktyvumo, kultūrinių, dalyvavimo religinėse apeigose poreikių tenkinimo ir interesų raiškos galimybės.</p> <p>8.2. Asmeniui jo interesų raiškos priemonės taikomos individualiai, atsižvelgiant į asmens nuomonę, įgūdžius, psichologinę būseną ir asmens sveikatos būklę.</p> <p>8.3. Asmeniui sudaromos sąlygos poilsiui ir miegui dienos metu, jeigu to reikalauja jo sveikatos būklė.</p> <p>8.4. Darbingo amžiaus asmeniui su negalia turi būti užtikrinamas jo amžių ir sveikatos būklę atitinkantis laisvalaikio užimtumas. Esant galimybėms, tai turi būti siejama su jo dalyvavimo darbo rinkoje skatinimu. Esant poreikiui, tarpininkaujama, kad asmuo būtų įdarbintas</p>
9.	Atsižvelgiant į asmens specialiuosius poreikius, sudaroma aplinka, kurioje jis gali būti fiziškai aktyvus	<p>9.1. Dienos socialinės globos centre esantis asmuo aprūpinamas techninės pagalbos priemonėmis ar kitomis jo savarankiškumą aplinkoje didinančiomis priemonėmis.</p> <p>9.2. Kai asmuo gauna socialinę globą namuose, esant būtinybei, turi būti tarpininkaujama, kad jis būtų aprūpintas techninės pagalbos priemonėmis ar kitomis jo savarankiškumą namų aplinkoje didinančiomis priemonėmis.</p> <p>9.3. Užtikrinimas asmens aktyvinimas, pagal poreikius teikiama pagalba atliekant aktyvinimo veiksmus</p>
10.	Asmeniui suteikiama pagalba turi būti nukreipta į savarankiško gyvenimo įgūdžių palaikymą ir stiprinimą	<p>10.1. Asmuo skatinamas būti kuo daugiau savarankiškas, sudaromos sąlygos jo savitvarkos gebėjimams bei savarankiškumui stiprinti. Asmuo aprūpinamas priemonėmis, padedančiomis išlaikyti ir lavinti asmens dėl sveikatos būklės neturimus ar prarastus higienos bei savitvarkos gebėjimų įgūdžius.</p> <p>10.2. Esant poreikiui, asmeniui turi būti užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba apsirengiant, valgant, tvarkantis ir kita.</p> <p>10.3. Asmeniui pagal poreikius užtikrinama pagalba atliekant buitines, savitvarkos bei saviraiškos funkcijas.</p> <p>10.4. Asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės yra neįgijęs ar praradęs kalbos ar kitus bendravimo gebėjimus, taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita)</p>
11.	Asmeniui padedama stiprinti tarpusavio ryšius su šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais ir užtikrinamas kitų socialinių ryšių tinklo stiprinimas	<p>11.1. Stiprinamas asmens priklausomybės šeimai, socialinių ryšių su šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais palaikymo svarbos bei pagarbos jiems jausmas, skatinamas bendradarbiavimas sprendžiant problemas, iškilusias teikiant socialinę globą.</p> <p>11.2. Asmeniui užtikrinama, kad, sprendžiant socialinės globos teikimo metu iškilusias problemas, susijusias su asmens poreikiais ir interesais, bus bendradarbiaujama su asmens globėju, rūpintoju, šeimos nariais, artimaisiais giminaičiais.</p> <p>11.3. Užtikrinama, kad, asmeniui patyrus išnaudojimą ar smurtą šeimoje, bus nedelsiant suteikta socialinio darbuotojo pagalba ir tarpininkavimas, pasitelkiami savivaldybės socialiniai darbuotojai.</p> <p>11.4. Atsižvelgiant į asmens poreikius, lavinami jo bendravimo gebėjimai</p>
IV sritis. Aplinka		

12.	Asmeniui garantuojama saugi ir jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta bei jos aplinka, kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre	<p>12.1. Asmeniui užtikrinama lengvai pasiekiamą dienos socialinės globos teikimo vieta arba suteikiamas specialaus transporto paslaugos asmeniui atvežti į dienos socialinės globos centrą ir parvežti iš jo.</p> <p>12.2. Asmeniui užtikrinama, kad dienos socialinės globos centro patalpų išplanavimas ir įrengimas atitinka dienos socialinės globos centro paskirtį, šio tipo statiniams galiojančias statybos projektavimo, sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus bei tenkina senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia poreikius.</p> <p>12.3. Užtikrinama saugi ir apsaugota nuo pašalinių asmenų, galinčių daryti žalingą įtaką, dienos socialinės globos centro teritorija.</p> <p>12.4. Asmeniui su specialiaisiais poreikiais turi būti pritaikyta teritorija ir visos dienos socialinės globos centro patalpos.</p>
13.	Asmuo gauna socialinę globą patogiose, jaukiose, jo poreikiams pritaikytose patalpose	<p>13.1. Teikiant socialinę globą dienos socialinės globos centre, asmeniui garantuojamas patalpų išplanavimas ir įrengimas, atitinkantis teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus ir užtikrinantis sąlygas asmens užimtumui, laisvalaikiiui praleisti, poilsiui organizuoti ir kitiems asmens poreikiams tenkinti.</p> <p>13.2. Asmeniui socialinės globos teikimo vietoje sudaroma saugi, sveikatos ar fizinių sužalojimų nesukelianti aplinka.</p> <p>13.3. Asmeniui paslaugos teikiamos šiltose, gerai vėdinamose patalpose, atitinkančiose teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre).</p> <p>13.4. Esant asmens pageidavimui ar nustatytam poreikiui, asmeniui sudaroma privati erdvė, atskiriant bendro naudojimo patalpą širma ar kitomis priemonėmis (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre).</p> <p>13.5. Asmeniui užtikrinamos lengvai ir greitai pasiekiamos, patogios bei privatumą garantuojančios asmens higienos patalpos, aprūpintos reikalingomis asmens higienos priemonėmis (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre)</p>
V sritis. Personalas		
14.	Socialinę globą teikiančio personalo struktūra yra suformuota, atsižvelgiant į asmenų skaičių, jų specialiuosius poreikius ir interesus, turimą negalią	<p>14.1. Asmeniui užtikrinama, kad personalo skaičiaus ir globojamų asmenų skaičiaus santykis būtų toks, kad garantuotų teikiamos socialinės globos kokybę ir tinkamą veiklos organizavimą.</p> <p>14.2. Asmeniui garantuojama, kad jam sudarytas ISGP bus įgyvendinamas, užtikrinant personalo (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, psichologų ir kitų specialistų), teikiančio paslaugas, skaičių, atitinkantį teisės aktų nustatytus reikalavimus ir asmens poreikius.</p> <p>14.3. Asmeniui su sunkia negalia ar suaugusiam asmeniui su negalia, kuris kartu yra ir socialinės rizikos suaugęs asmuo, turi būti užtikrintas didesnis personalo, teikiančio paslaugas (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, psichologų, kitų specialistų), skaičius.</p> <p>14.4. Tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais asmens orumas užtikrinamas personalo profesionaliais veiksmais</p>
15.	Asmens poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su senyvo amžiaus asmenimis, suaugusiais asmenimis su negalia turintis personalas	<p>15.1. Asmeniui užtikrinama, kad socialinės globos įstaigos vadovas turi aukštąjį išsilavinimą bei žinių sveikatos apsaugos, psichologijos, gerontologijos, slaugos, socialinio darbo srityse ir yra įgijęs vadovo atestacijos pažymėjimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>15.2. Asmeniui užtikrinama, kad paslaugas teikia personalas (socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, sveikatos priežiūros specialistai, psichologai ir kiti specialistai), turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>15.3. Užtikrinama, kad asmeniui paslaugas teikiantis personalas nuolat kelia savo kvalifikaciją bei įgyja naujų žinių, reikalingų darbe.</p> <p>15.4. Asmeniui užtikrinama, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiskai prižiūrima socialinės globos įstaigos specialistų.</p> <p>15.5. Asmeniui užtikrinama, kad, priimdama darbuotojus, telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos įstaigos administracija įsitikins jų tinkamumu dirbti su senyvo amžiaus asmenimis, suaugusiais asmenimis su negalia.</p> <p>15.6. Asmeniui užtikrinama, kad personalas savo darbe vadovaujasi bendražmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais.</p> <p>15.7. Socialinės globos namų administracija personalui užtikrina priemonių, padedančių apsaugoti nuo užkrečiamų ligų, taikymą.</p>

		<p>15.8. Siekiant asmens problemas spręsti kompleksiskai, užtikrinamas personalo komandinis darbas ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Asmeniui užtikrinama, kad socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su sveikatos priežiūros ir kitomis institucijomis.</p> <p>15.9. Asmeniui garantuojama, kad personalas užtikrina informacijos apie asmenį, globėją, rūpintoją, kitus šeimos narius ar artimuosius giminaičius konfidencialumą.</p> <p>15.10. Personalo ir asmens santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais</p>
VI sritis. Valdymas ir administravimas		
16.	Socialinės globos įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus	<p>16.1. Asmeniui užtikrinama, kad socialinę globą teikia socialinės globos įstaiga, turinti visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus.</p> <p>16.2. Asmeniui užtikrinamas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų tvarkingas kaupimas jo byloje bei joje esamos informacijos konfidencialumas</p>
17.	Palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio tobulėjimo ir paslaugų kokybės siekimo aplinka	<p>17.1. Personalui sudaroma profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka bei galimybės kelti profesinę kvalifikaciją. 17.2. Skatinamos personalo iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų asmens problemoms spręsti.</p> <p>17.3. Asmeniui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška socialinės globos įstaigoje dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba.</p> <p>17.4. Asmeniui užtikrinama socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, socialinės globos įstaigai nuolat atliekant savo veiklos ir socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>17.5. Asmuo, globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka</p>
18.	Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus	<p>18.1. Asmuo, globėjas, rūpintojas, šeimos nariai, artimieji giminaičiai ir socialinės globos įstaigos personalas gali kreiptis į socialinės globos įstaigos administraciją dėl iškilusių problemų ir sulaukti supratimo bei palaikančios konstruktyvios reakcijos jas sprendžiant.</p> <p>18.2. Asmeniui, globėjui, rūpintojui, šeimos nariams ir artimiesiems giminaičiams užtikrinama socialinės globos įstaigos personalo operatyvi, geranoriška reakcija į jų skundus ir suteikiama pagalba, sprendžiant juose keliamus klausimus.</p> <p>18.3. Dienos socialinės globos centre sudaromos sąlygos dienos socialinės globos centro tarybos veiklai, kuri gali teikti pasiūlymus administracijai ir daryti įtaką tobulinant dienos socialinės globos centro veiklą.</p> <p>18.4. Asmeniui garantuojama, kad socialinės globos įstaigos valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsvaustant socialinės globos įstaigai aktualių teisės aktų pasikeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius, aptariant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo ir socialinės globos įstaigos įsivertinimo išvadas ir rekomendacijas</p>
19.	Socialinės globos įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais	<p>19.1. Socialinės globos įstaiga rengia ir reguliariai atnaujinama informacinį biuletinį, kuriame pateikiama informacija apie socialinės globos įstaigos veiklą, teikiamas paslaugas, personalą ir kita.</p> <p>19.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis socialinės globos įstaigos strateginiu bei metiniu veiklos planais, rengiamais įtraukiant dienos socialinės globos centro tarybos, savivaldybės socialinius darbuotojus ir bendruomenės atstovus.</p> <p>19.3. Siekdama teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitomis kontrolės institucijomis, vadovaujasi teikiamomis rekomendacijomis ir pan.</p> <p>19.4. Socialinės globos įstaiga užtikrina ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui ir kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka</p>

**SOCIALINĖS RIZIKOS SUAUGUSIŲ ASMENŲ, PRIKLAUSOMŲ NUO NARKOTINIŲ,
PSICHOTROPINIŲ AR TOKSINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, TRUMPALAIKĖS
SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS LAIKINO GYVENIMO NAMAMS
(PSICHOLOGINĖS BEI SOCIALINĖS REABILITACIJOS ĮSTAIGOMS)**

Eil. Nr.	Socialinės globos normų turinys	Socialinės globos normų charakteristikos
I sritis. Paslaugos paskyrimas, planavimas ir asmens apgyvendinimas		
1.	Socialinės rizikos suaugusiam asmeniui, priklausomam nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų vartojimo (toliau vadinama – asmuo), užtikrinama galimybė susipažinti su psichologinės bei socialinės rehabilitacijos įstaiga (toliau vadinama -įstaiga) bei jos vykdoma psichologinės socialinės rehabilitacijos programa	1.1. Asmeniui prieinama informacija apie įstaigą, jos vykdomą psichologinės socialinės rehabilitacijos programą, paslaugų teikimo sąlygas, personalą ir kita. 1.2. Asmuo pagal pageidavimus ir suderinęs su įstaigos administracija, prieš pradėdamas jam teikti socialinę globą, gali apsilankyti įstaigoje. Norėdamas geriau susipažinti su įstaiga, asmuo gali būti apgyvendinamas įstaigoje bandomajam laikotarpiui. 1.3. Asmeniui garantuojama, kad su juo bus detalčiai aptarta ir suderinta, koku būdu bus siekiama jo problemų sprendimo, išsamiai paaiškinama įstaigos psichologinės socialinės rehabilitacijos programos vykdymo eiga ir turinys
2.	Asmeniui užtikrinamas socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku asmens poreikių vertinimu, laikantis socialinės globos skyrimo procedūros	2.1. Socialinė globa asmeniui pradedama teikti pagal asmens prašymą ir, kai socialinę globą organizuoja savivaldybė, savivaldybės sprendimą skirti asmeniui trumpalaikę socialinę globą įstaigoje, teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus asmens socialinės globos poreikį. 2.2. Trumpalaikėi socialinei globai įstaigoje gali būti apgyvendinti darbingo amžiaus asmenys, priklausomi nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų vartojimo, kurie yra baigę detoksikacijos kursą ir motyvuoti dalyvauti įstaigos psichologinės socialinės rehabilitacijos programoje. 2.3. Į įstaigą negali būti priimami asmenys, sergantys aktyviaja tuberkulioze, ūmiais infekciniais, somatiniais bei kitais susirgimais, galinčiais kelti grėsmę kitų įstaigoje gyvenančių asmenų sveikatai (jeigu įstaigų nuostatai nenumato kitaip). 2.4. Užtikrinama, kad įstaigoje bus išsamiai įvertinta asmens motyvacija dalyvauti psichologinės socialinės rehabilitacijos programoje, įvertinti asmens socialinių įgūdžių ugdymo ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į asmens individualias savybes bei ypatumus, susijusius su amžiumi, lytimi, etnine kilme, kalba, religija, rasine priklausomybe ir kita. Užtikrinamas paties asmens ir visų reikalingų specialistų dalyvavimas asmens poreikių vertinimo procese. Atsižvelgiant į aplinkybes ir būtinumą, užtikrinamas įstaigos tarybos atstovų dalyvavimas vertinant poreikius. 2.5. Detalčiai vertinama asmens poreikius, įstaiga įvertina savo galimybes suteikti asmeniui reikalingas paslaugas bei įstaigos psichologinės socialinės rehabilitacijos programos tinkamumą asmeniui. Jei įstaiga neturi galimybių suteikti asmeniui reikalingų paslaugų ar įstaigos vykdoma psichologinės socialinės rehabilitacijos programa neatitinka asmens poreikių, įstaiga tarpininkauja, kad asmuo būtų nukreiptas į kitą jam reikalingą socialinių paslaugų ar sveikatos priežiūros įstaigą. Apie tai turi būti informuota savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti trumpalaikę socialinę globą įstaigoje (tais atvejais, kai asmuo apgyvendinamas savivaldybės sprendimu). 2.6. Asmeniui užtikrinama, kad pasikeitus jo sveikatos būklei ar kitoms aplinkybėms, bus inicijuojamas asmens socialinės globos poreikio ar motyvacijos dalyvauti įstaigos psichologinės socialinės rehabilitacijos programoje pervaldinimas

3.	Asmeniui garantuojamas sutarties, atitinkančios jo geriausius teisėtus interesus, pasirašymas	<p>3.1. Socialinė globa teikiama pagal asmens ar jo globėjo, rūpintojo ir įstaigos sutartį, kurioje numatomos socialinės globos teikimo ir psichologinės socialinės reabilitacijos programos vykdymo sąlygos, turinys, trukmė, abiejų šalių teisės, pareigos, atsakomybė, kitos sąlygos.</p> <p>3.2. Asmuo jam priimtina forma iki sutarties pasirašymo turi būti supažindinamas su įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis ir kitais įstaigos veiklą reglamentuojančiais dokumentais.</p> <p>3.3. Asmuo informuojamas, kad sutartis gali būti nutraukta asmens ar jo globėjo, rūpintojo arba įstaigos iniciatyva. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas žino, kad prieš nutraukiant sutartį bus informuotas pats asmuo ir savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti trumpalaikę socialinę globą įstaigoje (tais atvejais, kai asmuo apgyvendinamas savivaldybės sprendimu). Sutartis nutraukiama tik įsitikinus dėl asmens saugumo</p>
4.	Asmeniui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau vadinama – ISGP)	<p>4.1. Asmens poreikiams tenkinti sudaromas ISGP, kuriame pateikiama detali informacija apie asmenį, jo motyvaciją dalyvauti įstaigos psichologinės socialinės reabilitacijos programoje, informacija iš sveikatos priežiūros specialistų apie asmens sveikatos būklę, baigtą detoksikacijos kursą, numatoma, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos uždavinių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos, psichologinės ir kitos), kurios asmeniui bus teikiamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, kas patikslinta) ir kita.</p> <p>4.2. Įstaiga garantuoja asmens ISGP parengimą laiku, užtikrindama visų reikalingų specialistų dalyvavimą.</p> <p>4.3. Sudarant ar peržiūrint ir tikslinant ISGP, yra užtikrinamas asmens, visų reikalingų specialistų, esant poreikiui, įstaigos tarybos atstovų dalyvavimas.</p> <p>4.4. Asmeniui užtikrinama, kad įstaiga, planuodama ir teikdama socialinę globą ir vykdydama psichologinės socialinės reabilitacijos programą, nuolat bendradarbiauja su sveikatos priežiūros, įdarbinimo ir kitų institucijų specialistais</p>
5.	Asmeniui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP	<p>5.1. Asmeniui užtikrinama, kad ISGP bus nuolat ir operatyviai peržiūrimas bei patikslinamas, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklės pasikeitimus ar kitas pasikeitusias aplinkybes.</p> <p>5.2. Peržiūrėtame ISGP turi būti pateikta socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų rezultatų analizė, įvertinami asmens poreikių pokyčiai bei numatomos naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu</p>
II sritis. Asmens socialinės integracijos organizavimas		
6.	Asmeniui teikiama socialinė globa skatina ir užtikrina jo socialinę integraciją	<p>6.1. Asmeniui socialinė globa teikiama padedant ugdyti socialinius įgūdžius ir stiprinti motyvaciją įveikti iškilusias socialines problemas, organizuojant pagalbą, suderintą su švietimo, ugdymo, sveikatos priežiūros priemonėmis, taip pat užtikrinant rūpinimąsi asmens asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir jo dalyvavimu darbo rinkoje.</p> <p>6.2. Asmeniui teikiama pagalba ir padedama palaikyti ar atkurti socialinius ryšius su jo globėju, rūpintoju, šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais. Esant poreikiui, šiems asmenims teikiamos konsultavimo paslaugos, informuojant ir suteikiant žinių apie psichologinės socialinės reabilitacijos eigą, atkryčio priklausomybei prevenciją, sveiką gyvenseną ir kitą su asmeniu susijusią informaciją pagal įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytą tvarką.</p> <p>6.3. Asmeniui užtikrinama, kad ISGP numatyta socialinė globa ir pagalba bus teikiama atsižvelgiant į įstaigos psichologinės socialinės reabilitacijos programoje išskirtus etapus („sveikimo periodus“).</p> <p>6.4. Skatinamas asmens savivertės augimas, motyvacija pačiam spręsti savo problemas. Asmeniui padedama ugdyti socialinius įgūdžius: stiprinti savikontrolę, kontroliuoti emocijų, jausmų ir elgesio raišką, suprasti atsakomybę už savo veiksmus.</p> <p>6.5. Asmuo skatinamas įgyti ir ugdyti maisto gaminimosi, buitės tvarkymo ar kitus asmens savarankiškumą stiprinančius įgūdžius.</p> <p>6.6. Teikiant socialinę globą, asmuo skatinamas dalyvauti pagalbos sau grupėse.</p> <p>6.7. Formuojami asmens darbiniai įgūdžiai, vykdoma darbo terapija. Darbingo amžiaus asmeniui padedama įsidarbinti.</p> <p>6.8. Asmeniui su specialiaisiais poreikiais teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinamos būtinos specialiosios pagalbos priemonės.</p>

		<p>6.9. Asmeniui užtikrinama, kad iki psichologinės socialinės reabilitacijos programos pabaigos su juo bus aptarta galima socialinė rizika, sutvarkyti asmens išvykimo iš įstaigos dokumentai ir susisiekti su asmens gyvenamosios vietos savivaldybe, atsakinga už tolesnę to asmens reintegraciją (tais atvejais, kai asmuo apgyvendintas įstaigoje savivaldybės sprendimu).</p> <p>6.10. Asmuo žino, kad, esant reikalui, įstaiga tarpininkaus dėl jam būtinos teisinės pagalbos, įdarbinimo ir kitų socialinės integracijos priemonių</p>
7.	Asmeniui užtikrinamas maitinimo, sveikatos priežiūros ir buitinių paslaugų prieinamumas, nuolat skatinant patį asmenį būti aktyviam, rūpinantis savo buitimi ir gerove	<p>7.1. Asmeniui sudaromos sąlygos pačiam pasigaminti maistą, savarankiškai atlikti kitus buitinius darbus pagal įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytą tvarką.</p> <p>7.2. Tais atvejais, kai įstaiga maitinimą organizuoja centralizuotai, užtikrinama, kad asmuo gautų jo sveikatos būklę bei jo individualius fiziologinius poreikius atitinkantį, reikiamą kiekį energetinių verčių bei reikiamą kaloringumą turintį maitinimą. Atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę, užtikrinamas asmeniui reikalingas maisto racionas, maitinimo dažnumas.</p> <p>7.3. Asmeniui garantuojamas pirmosios medicinos pagalbos suteikimas.</p> <p>7.4. Asmeniui užtikrinamas sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas sveikatos priežiūros sistemą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>7.5. Medikamentai saugojami, gaunami ir vartojami pagal reikalavimus, kuriuos nustato sveikatos priežiūrą reglamentuojantys teisės aktai, įstaigos vidaus tvarkos taisyklės ar kiti įstaigos veiklą reglamentuojantys dokumentai ir įstaigos psichologinės socialinės reabilitacijos programos reikalavimai.</p> <p>7.6. Tais atvejais, kai medikamentų vartojimas, remiantis sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijomis, yra įtrauktas į įstaigos psichologinės socialinės reabilitacijos programą, būtinas asmens informavimas apie galimas medikamentų vartojimo (ar atsisakymo vartoti) pasekmes ir asmens sutikimas (ar nesutikimas) juos vartoti.</p> <p>7.7. Esant būtinumui, tarpininkaujama asmeniui, kad jis būtų aprūpintas apranga, avalyne ir kitais daiktais</p>
8.	Teikiant socialinę globą asmeniui yra užtikrinamas jo interesus atitinkančių darbinių įgūdžių ugdymas ir laisvalaikio organizavimas	<p>8.1. Asmeniui pagal jo interesus, pomėgius ir sugebėjimus, atsižvelgiant į įstaigos galimybes, yra užtikrinamas darbinių įgūdžių ugdymas.</p> <p>8.2. Atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę, pomėgius, įvertinus turimus rizikos faktorius ir įstaigos galimybes, jis yra skatinamas bei motyvuojamas sportuoti ir pagal savo pasirinkimą kitaip aktyviai leisti laisvalaikį.</p> <p>8.3. Asmeniui yra skiepijami dvasinio tobulėjimo įgūdžiai, jis yra motyvuojamas skirti dėmesį dvasiniam susikaupimui ir tobulėjimui, meditacijai</p>
III sritis. Asmens teisių užtikrinimas ir apsauga		
9.	Užtikrinamos asmens teisės, nepažeidžiant jo orumo ir privatumo	<p>9.1. Asmeniui užtikrinama, kad jo, kaip asmenybės, teisės įstaigoje nebus pažeistos, ir tai nepriklauso nuo asmens rasės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos, tautybės, kalbos, kilmės, pilietybės ir socialinės padėties, amžiaus, įsitikinimų ar pažiūrų, priklausomybės politinėms partijoms ir asociacijoms bei kitų aplinkybių.</p> <p>9.2. Asmuo turi teisę išsakyti nuomonę ir pagrįstus pageidavimus dėl jo gyvenamojo kambario kaimyno (-ų) pasirinkimo.</p> <p>9.3. Asmens saugumas užtikrinamas nepažeidžiant jo privatumo bei orumo, jo gyvenamajame kambaryje nenaudojant stebėjimo kamerų ar kitų slaptų stebėjimo priemonių.</p> <p>9.4. Esant būtinumui, asmuo gali būti perkeltas į kitą kambarį ar apgyvendintas su kitu (-ais) asmeniu (-imis), tačiau tik apie tai iš anksto pranešus asmeniui ir gavus jo sutikimą.</p> <p>9.5. Įstaigoje užtikrinama apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, įžeidinėjimų, prievartos ir kita. Siekiant užtikrinti asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pablogėjimu ar teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys ir priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje.</p> <p>9.6. Užtikrinama, kad yra gerbiamas asmens individualumas. Palaikoma asmens iniciatyva, noras aptarti iškilusias problemas kartu su įstaigos darbuotojais, esant poreikiui – ir kitais specialistais, nuolat užtikrinant asmenį, kad jis bus suprastas.</p> <p>9.7. Asmeniui užtikrinama galimybė nestebint pašaliniams pasinaudoti ryšio (telefono, el. pašto ir kt.) paslaugomis. Jeigu tokia galimybė pagal įstaigos vykdomą psichologinės socialinės reabilitacijos programą yra apribojama, apribojimo atvejais, priežastys ir motyvai turi būti paaiškinti asmeniui ir pažymėti ISGP.</p>

		<p>9.8. Asmuo turi teisę turėti savo asmeninius daiktus, jam užtikrinamos galimybės savarankiškai tvarkyti savo pinigus ir kitas materialines vertybes, jeigu tai neprieštarauja įstaigos vykdomai psichologinės socialinės reabilitacijos programai, pagal kurios reikalavimus asmeniui teikiama socialinė globa. Jeigu tokie apribojimai, atsižvelgiant į vykdomą psichologinės socialinės reabilitacijos programą, yra taikomi, tai turi atsispindėti ISGP, nurodant šių apribojimų taikymo motyvus, priežastis, trukmę ir pan.</p> <p>9.9. Asmenų, kuriems yra taikomi psichologinės socialinės reabilitacijos programoje numatyti apribojimai dėl pinigų, asmeninių daiktų savarankiško naudojimo ar laikymo, pinigai ir materialinės vertybės administruojami, remiantis įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka.</p> <p>9.10. Asmuo gali pasimatyti su pageidaujama asmenimis, remdamasis įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka, jeigu tai neprieštarauja asmens interesams ir įstaigos vykdomai psichologinės socialinės reabilitacijos programai.</p> <p>9.11. Užtikrinama, kad tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeis asmens teisių ir jo teisėtų interesų ir bus vykdomos tik įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytais atvejais.</p> <p>9.12. Siekdama užtikrinti asmens saugumą, įstaiga garantuoja asmeniui buvimo įstaigoje slaptumą, o esant būtinybei, ir asmens apsaugojimą nuo galinčių jam daryti žalą asmenų.</p> <p>9.13. Įstaigoje asmeniui tarpininkaujama, kad jis atliktų pilietines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka</p>
IV sritis. Aplinka ir būstas		
10.	Asmeniui garantuojama saugi ir jo poreikiams tenkinti tinkama įstaigos aplinka bei būstas	<p>10.1. Asmeniui užtikrinama, kad įstaigos teritorijos, bendro naudojimo patalpų bei gyvenamųjų patalpų išplanavimas ir įrengimas atitinka įstaigos paskirtį, šio tipo statiniams galiojančias statybos projektavimo, sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus bei tenkina asmens poreikius.</p> <p>10.2. Asmeniui užtikrinama saugi ir apsaugota nuo pašalinių asmenų, galinčių daryti jam žalą, teritorija, tinkama psichologinės socialinės reabilitacijos programai vykdyti.</p> <p>10.3. Asmens gyvenamosios patalpos turi būti artimos namų aplinkai.</p> <p>10.4. Asmuo, turintis specialiųjų poreikių, yra aprūpinamas reikalingomis techninės pagalbos priemonėmis bei saugumą garantuojančia įranga, jam užtikrinama pritaikyta aplinka, reikalinga kasdieniniam gyvenimui bei paslaugoms gauti.</p> <p>10.5. Įstaigos aplinkoje naminių gyvūnų laikymas neturi sukelti grėsmės asmens ir kitų asmenų sveikatai ir saugumui.</p> <p>10.6. Tame pačiame pastate negali būti teikiama socialinė globa skirtingos socialinės rizikos asmenims (pvz., asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyvių medžiagų vartojimo, ir psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą patyrusioms moterims ar linkusiems įsitraukti ar įsitraukusiems į nusikalstamą veiklą vyrams)</p>
11.	Asmuo naudojami kasdieniniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jo privatumas ir orumas	<p>11.1. Asmeniui garantuojamas patalpų išplanavimas ir įrengimas, atitinkantis teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus ir užtikrinantis sąlygas psichologinės socialinės reabilitacijos programai vykdyti. Asmeniui užtikrinama, kad įstaigoje, be gyvenamųjų kambarių, laisvalaikiui organizuoti skirtų patalpų, yra atskiros patalpos, skirtos individualiems pokalbiams, savarankiškam maisto gaminimuisi, bei kitos. Patalpos aprūpintos visais reikalingais, tinkamos ir saugios fizinės būklės baldais ir inventoriu.</p> <p>11.2. Asmuo gyvena šiltose, gerai vėdinamose ir tinkamai apšviestose patalpose, atitinkančiose teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus.</p> <p>11.3. Asmeniui užtikrinama, kad asmens higienos patalpos – tualetai, prausimosi / maudymosi patalpos – yra lengvai ir greitai pasiekiamos, patogios naudotis, garantuojančios privatumą.</p> <p>11.4. Esant poreikiui, asmuo aprūpinamas būtinosiomis higienos priemonėmis.</p> <p>11.5. Asmuo yra motyvuojamas ir jam sudaromos sąlygos (vieta, įranga ir priemonės) dalyvauti kuriant higienišką aplinką – pačiam skalbti savo drabužius, tvarkyti savo gyvenamąjį kambarį ir prižiūrėti įstaigos patalpų švarą</p>
V sritis. Personalas		

12.	Socialinę globą teikiančio personalo struktūra yra suformuota atsižvelgiant į asmenų skaičių, jų interesus, socialinę riziką	<p>12.1. Asmeniui užtikrinama, kad esamas personalo skaičiaus ir įstaigos gyventojų santykis būtų toks, kad garantuotų teikiamos socialinės globos ir įstaigos psichologinės socialinės reabilitacijos programos įgyvendinimo kokybę ir tinkamą įstaigos veiklos organizavimą.</p> <p>12.2. Asmeniui garantuojama, kad ISGP įgyvendinamas užtikrinant pakankamą personalo (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, psichologų), teikiančio paslaugas, skaičių, atitinkantį teisės aktų nustatytus reikalavimus ir asmens poreikius.</p> <p>12.3. Tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais asmens orumas užtikrinamas personalo profesionaliais veiksmais.</p> <p>12.4. Įstaiga užtikrina asmeniui kokybišką socialinės globos teikimą visą parą, numatydamą teisės aktų reglamentuotą personalo ir asmenų, gaunančių socialinę globą, santykį dieną ir naktį</p>
13.	Asmens poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su suaugusiais socialinės rizikos asmenimis, priklausomais nuo psichoaktyvių medžiagų vartojimo, turintis personalas	<p>13.1. Asmeniui užtikrinama, kad įstaigos vadovas turi aukštąjį išsilavinimą bei žinių psichologijos, vadybos, socialinio darbo, narkologijos srityse ir yra įgijęs vadovo atestacijos pažymėjimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>13.2. Asmeniui užtikrinama, kad paslaugas teikia personalas (socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, sveikatos priežiūros specialistai, psichologai), turintis teisės aktų nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>13.3. Asmeniui užtikrinama, kad jam paslaugas teikiantis personalas nuolat kelia savo kvalifikaciją bei įgyja naujų žinių, reikalingų darbe.</p> <p>13.4. Asmeniui užtikrinama, kad personalas savo darbe vadovaujasi bendražmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais.</p> <p>13.5. Asmeniui užtikrinama, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiskai prižiūrima specialistų.</p> <p>13.6. Asmeniui užtikrinama, kad, priimant į darbą specialistus, išsamiai ir kompleksiskai bus vertinamas jų tinkamumas teikti paslaugas socialinės rizikos suaugusiems asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyvių medžiagų vartojimo. Jei įstaigos vadovas pats yra buvęs priklausomas nuo psichoaktyvių medžiagų vartojimo, nuo jo psichologinės socialinės reabilitacijos programos baigimo turi būti praėjęs ne mažesnis kaip 3 metų laikotarpis.</p> <p>13.7. Personalas yra apmokytas krizių intervencijų technikos, susipažinęs su asmenų, priklausomų nuo psichoaktyvių medžiagų vartojimo, psichologinių, fizinių, socialinių problemų ypatybėmis.</p> <p>13.8. Įstaigos administracija personalui užtikrina priemonių, padedančių apsisaugoti nuo užkrečiamų ligų, taikymą.</p> <p>13.9. Siekiant asmens problemas spręsti kompleksiskai, užtikrinamas personalo komandinis darbas.</p> <p>13.10. Personalas ir asmens santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais</p>
14.	Asmeniui užtikrinamas nuolatinis ir efektyvus institucijų, būtinų jo socialinei psichologinei reabilitacijai, bendradarbiavimas	<p>14.1. Asmeniui užtikrinama, kad, įgyvendindama jo ISGP, įstaiga bendradarbiaus su sveikatos priežiūros, švietimo, teisėsaugos, įdarbinimo ir kitomis institucijomis, kurių paslaugos asmeniui bus reikalingos pagal jo poreikius.</p> <p>14.2. Asmuo yra tikras, kad, baigiantis jo psichologinės socialinės reabilitacijos laikotarpiui, bus tarpininkaujama dėl pagalbos tęstinumo</p>
VI sritis. Valdymas ir administravimas		
15.	Įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus	<p>15.1. Užtikrinama, kad socialinę globą asmeniui teikia įstaiga, turinti visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus.</p> <p>15.2. Užtikrinamas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų tvarkingas kaupimas jo byloje bei joje esamos informacijos konfidencialumas</p>
16.	Įstaigoje palaikoma ir skatinama nuolatinio personalo tobulėjimo bei kokybės siekimo aplinka	<p>16.1. Personalui sudaroma profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės kelti profesinę kvalifikaciją.</p> <p>16.2. Skatinamos personalo iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų asmens problemoms spręsti.</p> <p>16.3. Asmeniui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška įstaigoje dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba.</p> <p>16.4. Asmeniui užtikrinama socialinės globos ir psichologinės socialinės reabilitacijos programos kokybė bei socialinės globos normų laikymasis, įstaigai nuolat atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p>

		16.5. Asmuo, jo globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka
17.	Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus, asmuo žino, kad jis turi teisę kreiptis į įstaigos administraciją, personalą, kontrolės ir kitas institucijas, išsakyti savo nuomonę bei pageidavimus dėl jam teikiamų paslaugų ir vykdomos psichologinės socialinės rehabilitacijos programos	17.1. Nėra varžoma asmens laisvė išsakyti savo nuomonę, pageidavimus ar kritines pastabas dėl problemų, iškilusių teikiant socialinę globą, ar vykdomos psichologinės socialinės rehabilitacijos programos, į kuriuos įstaigos administracija operatyviai ir konstruktyviai reaguoja, siekdama išspręsti problemą pačioje įstaigoje. 17.2. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas, personalas gali kreiptis į įstaigos administraciją dėl iškilusių problemų ir sulaukti supratimo bei palaikančios konstruktyvios reakcijos jas sprendžiant. 17.3. Asmeniui užtikrinama įstaigos personalo operatyvi, geranoriška reakcija į jo skundus ir suteikiama pagalba sprendžiant juose keliamus klausimus. 17.4. Įstaigoje sudaromos sąlygos veikti įstaigos tarybai, galinčiai teikti pasiūlymus administracijai ir daryti įtaką įstaigos veiklai. 17.5. Asmeniui garantuojama, kad įstaigos valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsvarstant įstaigai aktualių teisės aktų pakeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius, aptariant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo ir įstaigos įsivertinimo išvadas ir rekomendacijas
18.	Įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais	18.1. Įstaiga rengia ir reguliariai atnaujinama informacinį biuletinį, kuriame pateikiama informacija apie įstaigą, jos vykdomą psichologinės socialinės rehabilitacijos programą, paslaugų tekimo sąlygas, personalą ir kita. 18.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis įstaigos strateginiu ir metiniu veiklos planais, rengiamais įtraukiant asmenis ar jų globėjus, rūpintojus, šeimos narius ar artimuosius giminaičius ir bendruomenę. 18.3. Siekdama teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, įstaiga bendradarbiauja su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitomis kontrolės institucijomis. 18.4. Įstaiga užtikrina ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui bei kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka

SOCIALINĖS RIZIKOS SUAUGUSIŲ ASMENŲ TRUMPALAIKĖS SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS LAIKINO GYVENIMO NAMAMS (IŠSKYRUS PSICHOLOGINĖS IR SOCIALINĖS REABILITACIJOS ĮSTAIGAS)

Eil. Nr.	Socialinės globos normų turinys	Socialinės globos normų charakteristikos
I sritis. Paslaugos paskyrimas, planavimas ir asmens apgyvendinimas		
1.	Socialinės rizikos suaugusiam asmeniui (toliau vadinama – asmuo) užtikrinama galimybė susipažinti su laikino gyvenimo namais	<p>1.1. Asmeniui prieinama informacija apie laikino gyvenimo namus, paslaugų teikimo sąlygas, personalą ir kita.</p> <p>1.2. Asmuo pagal pageidavimus ir suderinęs su laikino gyvenimo namų administracija, prieš pradėdamas teikti jam socialinę globą, gali apsilankyti laikino gyvenimo namuose. Norėdamas geriau susipažinti su laikino gyvenimo namais, asmuo gali būti apgyvendintas juose bandomajam laikotarpiui.</p> <p>1.3. Asmeniui garantuojama, kad su juo bus detalai aptarta ir suderinta, kokiu būdu bus siekiama jo problemų sprendimo, išsamiai paaiškinama socialinės globos teikimo eiga ir turinys</p>
2.	Asmeniui užtikrinamas socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku asmens poreikio vertinimu, laikantis socialinės globos skyrimo procedūros	<p>2.1. Socialinė globa laikino gyvenimo namuose pradedama teikti pagal asmens prašymą ir, kai socialinę globą organizuoja savivaldybė, savivaldybės sprendimą skirti asmeniui trumpalaikę socialinę globą laikino gyvenimo namuose, teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus asmens socialinės globos poreikį.</p> <p>2.2. Trumpalaikėi socialinei globai nakvynės namuose gali būti apgyvendinami darbingo amžiaus socialinės rizikos asmenys, kurie elgetauja, vaikatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, yra linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą ar dėl kitų priežasčių esantys socialiai atskirti, tačiau yra motyvuoti integruotis į visuomenę.</p> <p>2.3. Trumpalaikėi socialinei globai krizių centruose, laikino apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams gali būti apgyvendinti darbingo amžiaus asmenys, patyrę ar kuriems yra iškilęs pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, nepilnamečių motinos su savo nepilnamečiais vaikais ir kiti socialinės rizikos asmenys.</p> <p>2.4. Tame pačiame pastate negali būti teikiama socialinė globa skirtingos socialinės rizikos asmenims (pvz., psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą patyrusioms moterims ir linkusiems įsitraukti ar įsitraukusiems į nusikalstamą veiklą vyrams).</p> <p>2.5. Į laikino gyvenimo namus negali būti priimami asmenys, sergantys aktyviaja tuberkulioze, ūmiais infekciniais, somatiniais bei kitais susirgimais, galinčiais kelti grėsmę kitų laikino gyvenimo namuose gyvenančių asmenų sveikatai (jeigu įstaigų nuostatai nenumato kitaip).</p> <p>2.6. Asmeniui užtikrinama, kad laikino gyvenimo namuose bus išsamiai įvertinti socialinių įgūdžių ugdymo, kiti poreikiai, atsižvelgiant į asmens individualias savybes bei ypatumus, susijusius su amžiumi, lytimi, asmens psichologine būkle, socialine rizika, etnine kilme, kalba, religija, rasine priklausomybe ir kita. Tais atvejais, kai asmuo yra apgyvendinamas kartu su savo nepilnamečiais vaikais, yra įvertinami ir jų poreikiai. Užtikrinamas paties asmens ir visų reikalingų specialistų dalyvavimas asmens poreikių vertinimo procese.</p> <p>2.7. Detalai vertindami asmens poreikius, laikino gyvenimo namai įvertina savo galimybes suteikti asmeniui reikalingas paslaugas. Jei laikino gyvenimo namai neturi galimybių suteikti asmeniui reikalingų paslaugų, jie tarpininkauja, kad asmuo būtų nukreiptas į kitą jam reikalingą socialinių paslaugų ar sveikatos priežiūros įstaigą. Apie tai turi būti informuota savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti trumpalaikę socialinę globą (tais atvejais, kai asmuo apgyvendinamas savivaldybės sprendimu). Šiuo atveju tęsti socialinės globos teikimą laikino gyvenimo namuose leidžiama tik gavus raštišką asmens sutikimą.</p> <p>2.8. Asmeniui užtikrinama, kad, pasikeitus jo (kartu apgyvendintų nepilnamečių vaikų) sveikatos būklei ar kitoms aplinkybėms, bus inicijuojamas asmens socialinės globos poreikio pervertinimas</p>

3.	Asmeniui garantuojamas sutarties, atitinkančios jo geriausius teisėtus interesus, pasirašymas	<p>3.1. Socialinė globa teikiama pagal asmens ir laikino gyvenimo namų sutartį, kurioje numatomos socialinės globos teikimo sąlygos, turinys, trukmė, abiejų šalių teisės, pareigos, atsakomybė, kitos sąlygos.</p> <p>3.2. Asmuo jam priimtina forma iki sutarties pasirašymo turi būti supažindinamas su laikino gyvenimo namų vidaus tvarkos taisyklėmis ir kitais laikino gyvenimo namų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.</p> <p>3.3. Asmuo informuojamas, kad sutartis gali būti nutraukta asmens ar laikino gyvenimo namų iniciatyva. Asmuo žino, kad prieš nutraukiant sutartį bus informuotas pats asmuo ir savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti trumpalaikę socialinę globą (tais atvejais, kai asmuo apgyvendinamas savivaldybės sprendimu). Sutartis nutraukiama tik įsitikinus dėl asmens saugumo</p>
4.	Asmeniui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau vadinama – ISGP)	<p>4.1. Asmens poreikiams tenkinti sudaromas ISGP, kuriame pateikiama detali informacija apie asmenį, jo aplinką, šeimą, kartu apgyvendintus nepilnamečius vaikus, informacija iš sveikatos priežiūros specialistų apie asmens sveikatos būklę, emocinę būklę ir socialinės rizikos lygį, numatoma, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos uždavinių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos priežiūros, psichologinės ir kitos), kurios asmeniui bus teikiamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, kas patikslinta) ir kita.</p> <p>4.2. Laikino gyvenimo namai garantuoja asmens ISGP parengimą laiku, užtikrindami visų reikalingų specialistų dalyvavimą.</p> <p>4.3. Sudarant ar peržiūrint ir tikslinant ISGP, yra užtikrinamas asmens, visų reikalingų specialistų, esant poreikiui, laikino gyvenimo namų tarybos atstovų dalyvavimas.</p> <p>4.4. Asmeniui užtikrinama, kad laikino gyvenimo namai, planuodami ir teikdami socialinę globą, nuolat bendradarbiauja su sveikatos priežiūros, įdarbinimo, švietimo ir kitų institucijų specialistais</p>
5.	Asmeniui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP	<p>5.1. Asmeniui užtikrinama, kad ISGP bus nuolat ir operatyviai peržiūrimas bei patikslinamas, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklės pasikeitimus ar kitas pasikeitusias aplinkybes.</p> <p>5.2. Peržiūrėtame ISGP turi būti pateikta socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų rezultatų analizė, įvertinami asmens poreikių pokyčiai bei numatomos naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu</p>
II sritis. Asmens socialinės integracijos organizavimas		
6.	Asmeniui teikiama socialinė globa skatina ir užtikrina jo socialinę integraciją	<p>6.1. Asmeniui socialinė globa teikiama padedant ugdyti socialinius įgūdžius ir stiprinti motyvaciją įveikti iškilusias socialines problemas, organizuojant pagalbą, suderintą su švietimo, ugdymo, sveikatos priežiūros priemonėmis, taip pat užtikrinant rūpinimąsi asmens asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvavimu darbo rinkoje.</p> <p>6.2. Asmeniui teikiama pagalba ir tarpininkaujama, kad būtų atkurti socialiniai ryšiai su šeima, artimaisiais giminaičiais ir bendruomene.</p> <p>6.3. Skatinamas asmens savivertės augimas, motyvacija pačiam spręsti savo problemas. Asmeniui padedama ugdyti socialinius įgūdžius: stiprinti savikontrolę, kontroliuoti emocijų, jausmų ir elgesio raišką, suprasti atsakomybę už savo veiksmus.</p> <p>6.4. Asmeniui užtikrinamas laisvalaikio organizavimas, įvertinant jo poreikius (sveikatos būklę, turimus rizikos faktorius ir kita) bei laikino gyvenimo namų galimybes.</p> <p>6.5. Asmeniui užtikrinama, kad teikiamos socialinės globos trukmė yra pakankama neatidėliotinioms asmens problemoms spręsti.</p> <p>6.6. Teikiant socialinę globą, asmuo skatinamas dalyvauti pagalbos sau grupėse.</p> <p>6.7. Formuojami asmens darbiniai įgūdžiai, vykdoma darbo terapija. Darbingo amžiaus asmeniui padedama įsidarbinti.</p> <p>6.8. Asmeniui su specialiais poreikiais teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinamos būtinos specialiosios pagalbos priemonės.</p> <p>6.9. Asmuo žino, kad, esant reikalui, laikino gyvenimo namai tarpininkaus dėl reikalingos teisinės pagalbos, įdarbinimo ir kitų socialinės integracijos priemonių.</p> <p>6.10. Asmeniui užtikrinama, kad iki socialinės globos teikimo laikino gyvenimo namuose laikotarpio pabaigos bus aptarta galima socialinė rizika, sutvarkyti asmens išvykimo iš laikino gyvenimo namų dokumentai ir susisiekti su asmens gyvenamosios vietos savivaldybe, atsakinga už tolesnę to asmens socialinę integraciją (tais atvejais, kai asmuo apgyvendinamas savivaldybės sprendimu)</p>

7.	Asmeniui užtikrinamas maitinimo, sveikatos priežiūros, buitinių paslaugų ir kitų paslaugų prieinamumas, nuolat skatinant patį asmenį būti aktyviam rūpinantis savo buitimi ir gerove	<p>7.1. Asmeniui sudaromos sąlygos pačiam pasigaminti maistą, savarankiškai atlikti kitus buitinius darbus pagal laikino gyvenimo namų vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose laikino gyvenimo namų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka.</p> <p>7.2. Tais atvejais, kai laikino gyvenimo namai maitinimą organizuoja centralizuotai, užtikrinama, kad asmuo gautų jo sveikatos būklę bei jo individualius fiziologinius poreikius atitinkantį, reikiamą kiekį energetinių verčių bei reikiamą kalorinę turintį maitinimą. Atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę, užtikrinamas asmeniui reikalingas maisto racionas, maitinimo dažnumas.</p> <p>7.3. Asmeniui garantuojamas pirmosios medicinos pagalbos suteikimas.</p> <p>7.4. Asmeniui užtikrinamas sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas sveikatos priežiūros sistemą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>7.5. Tais atvejais, kai dėl krizinių situacijų kartu su asmeniu laikino gyvenimo namuose apgyvendinami jo nepilnamečiai vaikai, teisės aktų nustatyta tvarka jiems turi būti užtikrintas reikalingų sveikatos priežiūros, maitinimo, ugdymo ir kitų paslaugų organizavimas.</p> <p>7.6. Atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę, pomėgius, įvertinus turimus rizikos faktorius ir laikino gyvenimo namų galimybes, jis skatinamas bei motyvuojamas pagal savo pasirinkimą aktyviai ir turiningai leisti laisvalaikį.</p> <p>7.7. Esant būtinumui, tarpininkaujama asmeniui, kad jis būtų aprūpintas apranga, avalyne ir kitais daiktais</p>
III sritis. Asmens teisių užtikrinimas ir apsauga		
8.	Užtikrinamos asmens teisės, nepažeidžiant jo privatumo bei orumo	<p>8.1. Asmeniui užtikrinama, kad jo, kaip asmenybės, teisės laikino gyvenimo namuose nebus pažeistos, ir tai nepriklauso nuo asmens rasės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos, tautybės, kalbos, kilmės, pilietybės ir socialinės padėties, amžiaus, įsitikinimų ar pažiūrų, priklausomybės politinėms partijoms ir asociacijoms bei kitų aplinkybių.</p> <p>8.2. Asmuo turi teisę išsakyti nuomonę ir pagrįstus pageidavimus dėl jo gyvenamojo kambario kaimyno (-ų) pasirinkimo.</p> <p>8.3. Asmens saugumas užtikrinamas nepažeidžiant jo privatumo bei orumo, jo gyvenamajame kambaryje nenaudojant stebėjimo kamerų ar kitų slaptų stebėjimo priemonių.</p> <p>8.4. Esant būtinumui, asmuo gali būti perkeltas į kitą kambarį ar apgyvendintas su kitu (-ais) asmeniu (-imis), tačiau tik apie tai iš anksto pranešus asmeniui ir gavus jo sutikimą.</p> <p>8.5. Tais atvejais, kai asmuo į laikino gyvenimo namus atvyksta su nepilnamečiais savo vaikais, jie apgyvendinami tame pačiame kambaryje (-iuose).</p> <p>8.6. Laikino gyvenimo namuose užtikrinama apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, įžeidinėjimų, prievartos. Siekiant užtikrinti asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pablogėjimu ar teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys ir priimami sprendimai, kaip j ū išvengti ateityje.</p> <p>8.7. Užtikrinama, kad yra gerbiamas asmens individualumas. Palaikoma asmens iniciatyva, noras aptarti iškilusias problemas kartu su laikino gyvenimo namų darbuotojais, esant poreikiui – ir kitais specialistais, nuolat užtikrinant asmenį, kad jis bus suprastas.</p> <p>8.8. Asmuo gali pasimatyti su pageidaujama asmenimis, remdamasis laikino gyvenimo namų vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose laikino gyvenimo namų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka, jei tai nepažeidžia asmens, kitų asmenų ar personalo teisių ir nekelti grėsmės jų saugumui.</p> <p>8.9. Asmeniui užtikrinama galimybė nestebint pašaliniams pasinaudoti ryšio (telefono, el. pašto ir kt.) paslaugomis. Jeigu tokia galimybė, siekiant užtikrinti asmens interesus, asmeniui yra apribojama, apribojimo atvejais, priežastys ir motyvai turi būti paaiškinti asmeniui ir pažymėti ISGP.</p> <p>8.10. Asmuo gali turėti savo asmeninių daiktų, jam užtikrinamos galimybės savarankiškai tvarkyti savo pinigus ir kitas materialines vertybes laikino gyvenimo namų vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose laikino gyvenimo namų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka.</p>

		<p>8.11. Siekdami užtikrinti asmens saugumą, laikino gyvenimo namai garantuoja asmeniui buvimo įstaigoje slaptumą, o esant būtinybei, ir asmens apsaugojimą nuo galinčių jam daryti žalą asmenų. Esant poreikiui, užtikrinamas ir kartu gyvenančių asmens nepilnamečių vaikų saugumas laikino gyvenimo namuose ir už jų ribų.</p> <p>8.12. Laikino gyvenimo namuose asmeniui tarpininkaujama, kad jis atliktų pilietines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka</p>
IV sritis. Aplinka ir būstas		
9.	Asmeniui garantuojama saugi ir jo poreikiams tenkinti tinkama laikino gyvenimo namų aplinka bei būstas	<p>9.1. Laikino gyvenimo namų vieta turi būti nesunkiai pasiekama visuomeniniu transportu ir skatinti asmens socialinę integraciją į bendruomenę.</p> <p>9.2. Asmeniui užtikrinama, kad laikino gyvenimo namų teritorijos, bendro naudojimo patalpų bei gyvenamųjų patalpų išplanavimas ir įrengimas atitinka laikino gyvenimo namų paskirtį, šio tipo statiniams galiojančias statybos projektavimo, sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus bei tenkina asmenų poreikius.</p> <p>9.3. Asmeniui užtikrinama saugi, apsaugota nuo pašalinių asmenų, galinčių daryti jam žalą, laikino gyvenimo namų teritorija.</p> <p>9.4. Asmens gyvenamosios patalpos turi būti artimos namų aplinkai.</p> <p>9.5. Asmuo, turintis specialiųjų poreikių, yra aprūpinamas reikalingomis techninės pagalbos priemonėmis bei saugumą garantuojančia įranga, jam užtikrinama pritaikyta aplinka, reikalinga kasdieniniam gyvenimui bei paslaugoms gauti</p>
10.	Asmuo naudojami kasdieniniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jo privatumas ir orumas	<p>10.1. Asmeniui garantuojamas patalpų išplanavimas ir išdėstymas, atitinkantis teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus ir užtikrinantis sąlygas trumpalaikiai socialinei globai teikti. Asmeniui užtikrinama, kad laikino gyvenimo namuose, be gyvenamųjų kambarių, laisvalaikiiui organizuoti skirtų patalpų, yra asmens priėmimo į laikino gyvenimo namus patalpos, atskiros patalpos, skirtos individualiems pokalbiams, savarankiškam maisto gaminiuisi, bei kitos. Patalpos aprūpintos visais reikalingais, tinkamos ir saugios fizinės būklės baldais ir inventoriu.</p> <p>10.2. Asmuo gyvena šiltose, gerai vėdinamose ir tinkamai apšviestose patalpose, atitinkančiose teisės aktų nustatytus higienos reikalavimus.</p> <p>10.3. Asmeniui užtikrinama, kad asmens higienos patalpos – tualetai, prausimosi / maudymosi patalpos – yra lengvai ir greitai pasiekiamos, patogios naudotis, garantuojančios privatumą.</p> <p>10.4. Esant poreikiui, asmuo aprūpinamas būtinosiomis higienos priemonėmis.</p> <p>10.5. Asmuo yra motyvuojamas ir jam sudaromos sąlygos (vieta, įranga ir priemonės) dalyvauti kuriant higienišką aplinką – pačiam skalbti savo drabužius, tvarkyti savo gyvenamąjį kambarį ir prižiūrėti laikino gyvenimo namų patalpų švarą</p>
V sritis. Personalias		
11.	Socialinę globą teikiančio personalo struktūra yra suformuota atsižvelgiant į asmenų skaičių, jų poreikius, socialinę riziką	<p>11.1. Asmeniui užtikrinama, kad esamas personalo skaičiaus ir laikino gyvenimo namų gyventojų santykis būtų toks, kad garantuotų teikiamos socialinės globos kokybę ir tinkamą laikino gyvenimo namų veiklos organizavimą.</p> <p>11.2. Asmeniui garantuojama, kad ISGP yra įgyvendinamas užtikrinant pakankamą personalo (socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų, sveikatos priežiūros specialistų, psichologų, teisininkų), teikiančio paslaugas, skaičių, atitinkantį teisės aktų nustatytus reikalavimus ir asmens poreikius.</p> <p>11.3. Užtikrinama, kad tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeis asmens teisių ir jo teisėtų interesų ir bus vykdomos tik laikino gyvenimo namų vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose laikino gyvenimo namų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytais atvejais.</p> <p>11.4. Laikino gyvenimo namai užtikrina asmeniui kokybišką socialinės globos teikimą visą parą, numatydami teisės aktų reglamentuotą personalo ir asmenų, gaunančių socialinę globą, santykį dieną ir naktį</p>
12.	Asmens poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje	<p>12.1. Asmeniui užtikrinama, kad laikino gyvenimo namų vadovas turi aukštąjį išsilavinimą bei žinių pedagogikos, psichologijos, vadybos, socialinio darbo srityse ir yra įgijęs vadovo atestacijos pažymėjimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p>

	<p>dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su socialinės rizikos suaugusiais asmenimis turintis personalas</p>	<p>12.2. Asmeniui užtikrinama, kad paslaugas teikia personalas (socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, sveikatos priežiūros specialistai, psichologai, teisininkai), turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>12.3. Asmeniui užtikrinama, kad jam paslaugas teikiantis personalas nuolat kelia savo kvalifikaciją bei įgyja naujų žinių, reikalingų darbe. Personalui sudaroma profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka bei galimybės kelti profesinę kvalifikaciją.</p> <p>12.4. Asmeniui užtikrinama, kad personalas savo darbe vadovaujasi bendražmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais.</p> <p>12.5. Asmeniui užtikrinama, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiskai prižiūrima specialistų.</p> <p>12.6. Asmeniui užtikrinama, kad, priimant į darbą specialistus, išsamiai ir kompleksiskai bus vertinamas jų tinkamumas teikti paslaugas socialinės rizikos suaugusiems asmenims.</p> <p>12.7. Personalas yra apmokytas krizių intervencijų technikos, susipažinęs su suaugusių socialinės rizikos asmenų psichologinių, fizinių, socialinių problemų ypatybėmis.</p> <p>12.8. Laikino gyvenimo namų administracija personalui užtikrina priemonių, padedančių apsisaugoti nuo užkrečiamų ligų, taikymą.</p> <p>12.9. Siekiant asmens problemas spręsti kompleksiskai, užtikrinamas personalo komandinis darbas.</p> <p>12.10. Personalo ir asmens santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais</p>
13.	<p>Asmeniui užtikrinamas nuolatinis ir efektyvus institucijų, būtinų jo socialinei integracijai, bendradarbiavimas</p>	<p>13.1. Asmeniui užtikrinama, kad, įgyvendindami ISGP, laikino gyvenimo namai bendradarbiaus su sveikatos priežiūros, švietimo, teisės saugos, įdarbinimo ir kitomis institucijomis, kurių paslaugos asmeniui bus reikalingos pagal asmens poreikių specifiką.</p> <p>13.2. Asmuo yra tikras, kad, baigiantis jo gyvenimo laikino gyvenimo namuose laikotarpiui, bus tarpininkaujama dėl pagalbos jam tęstinumo</p>
VI sritis. Valdymas ir administravimas		
14.	<p>Laikino gyvenimo namai turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus</p>	<p>14.1. Užtikrinama, kad socialinę globą asmeniui teikia laikino gyvenimo namai, turintys visus laikino gyvenimo namų steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus.</p> <p>14.2. Užtikrinamas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų tvarkingas kaupimas jo byloje bei joje esamos informacijos konfidencialumas</p>
15.	<p>Laikino gyvenimo namuose palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio tobulėjimo bei kokybės siekimo aplinka</p>	<p>15.1. Personalui sudaroma profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės kelti profesinę kvalifikaciją.</p> <p>15.2. Skatinamos personalo iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų asmens problemoms spręsti.</p> <p>15.3. Asmeniui teikiamų paslaugų kokybę užtikrina personalui teikiama reguliari ir kokybiška laikino gyvenimo namuose dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba.</p> <p>15.4. Asmeniui užtikrinama socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis laikino gyvenimo namams nuolat atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>15.5. Asmuo turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadamis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka</p>
16.	<p>Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus, asmuo žino, kad jis turi teisę kreiptis į laikino gyvenimo namų administraciją, personalą, kontrolės ir kitas institucijas, išsakyti savo nuomonę bei pageidavimus dėl jam teikiamų paslaugų</p>	<p>16.1. Asmuo yra supažindintas su savo teise kreiptis į laikino gyvenimo namų administraciją ar personalą dėl laikino gyvenimo namuose teikiant socialinę globą iškilusių problemų ir į institucijas už laikino gyvenimo namų ribų dėl įvykusios ar galimos fizinės, psichologinės, materialinės ar finansinės, seksualinės prievartos, diskriminacijos ar kitų asmens teisių pažeidimų.</p> <p>16.2. Asmuo ir personalas gali kreiptis į laikino gyvenimo namų administraciją dėl iškilusių problemų ir sulaukti supratimo ir palaikančios konstruktyvios reakcijos jas sprendžiant.</p> <p>16.3. Asmeniui užtikrinama laikino gyvenimo namų personalo operatyvi, geranoriška reakcija į jo skundus ir suteikiama pagalba sprendžiant juose keliamus klausimus.</p>

		<p>16.4. Laikino gyvenimo namuose sudaromos sąlygos veikti laikino gyvenimo namų tarybai, galinčiai teikti pasiūlymus administracijai ir daryti įtaką įstaigos veiklai.</p> <p>16.5. Asmeniui garantuojama, kad laikino gyvenimo namų valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsvarstant laikino gyvenimo namams aktualių teisės aktų pakeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius, aptariant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo ir laikino gyvenimo namų įsivertinimo išvadas ir rekomendacijas</p>
17.	Laikino gyvenimo namų veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais	<p>17.1. Laikino gyvenimo namai rengia ir reguliariai atnaujina informacinį biuletinį, kuriame pateikiama informacija apie laikino gyvenimo namus, paslaugų teikimo sąlygas, personalą ir kita.</p> <p>17.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis laikino gyvenimo namų strateginiu bei metiniu veiklos planais, rengiamais įtraukiant asmenis ir bendruomenę.</p> <p>17.3. Siekdami teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, laikino gyvenimo namai bendradarbiauja su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitomis kontrolės institucijomis.</p> <p>17.4. Laikino gyvenimo namai užtikrina ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui bei kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka</p>